1893 80 років 1973 Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 37. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 26-го ЛЮТОГО 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, FEBRUARY 26, 1974 No. 37. VOL. LXXXI.

У 80-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЙОГО 15-ПОВЕРХОВУ УКРАЇНСЬКУ БУДІВЛЮ ВРОЧИСТО ПРИСВЯЧЕНО ЙОГО ПІОНЕРАМ; ПОНАД 1,500 ОСІБ СКОРИСТАЛО З „ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ" ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ХМАРОСЯГУ В АМЕРИЦІ ТА ОГЛЯНУЛИ ЙОГО МИНУЛОЇ СУБОТИ І НЕДІЛІ

Джерзі Сиrі.—Буря і непогода, під час та ясне сонце після врочистої присвяти могутньої 15-поверхової Української Будівлі піонерам Українського Народного Союзу щодо дня точно у 80-річчя його створення минулої п'ятниці, 22-го лютого, були наче пригадкою та символом тих бурхливих часів і обставин, серед яких ця справжня „Українська заморська твердиня" була створена і ясні прожені наслідків її існування і праці та служби своїм членам і своєму народові. Врочистість присвяти відбулася в полудневих годинах і початково пляновано відбути її перед входом до Будівлі, щоб у її фронтову стіну вмурувати Пропам'ятні грамоти та інші документи. Проте, на коротко перед запляновано врочистістю зірвалася буря і програму треба було відбути у великому входовому вестибюлі могутньої Будівлі, в якому зібралося, разом з членами Головного Уряду Українського Народного Союзу, кілька сот запрошених гостей. Започатковано програму співом американського, канадського і українського національних гимнів, усіх українською мовою, у виконані працівників Головної Канцелярії УНС і в-ва „Свобода" під проводом мгра Йосипа Стецури. Американські гості опісля не скривали свого захоплення з в у ч а н н я м „Зоряно-смугастого Прапору" в українській мові.

„Клянемось Всемогучому Богові..."

„Клянемось Всемогучому Богові, що на небі, що нашою єдиною турботою є добро народу... Ми мусимо об'єднатись, ми мусимо працювати разом, щоб поліпшити нашу долю на цій новій землі..." Вільним цитатом цих слів із першого заклику „Свободи" до створення Українського Н а р о д н ого Союзу в жовтні 1893-го року зачав своє коротке привітальне слово головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір після відспівання гимнів. Згадавши коротко про неймовірні трудні часи для українських поселенців у Новому Світі в другій половині минулого сторіччя та про їхні перші зорганізовані кроки в Українському Народному Союзі, навівши цілі цього Союзу та ствердивши, що на початку свого заснування він мав 439 членів і 220 долярів та 35 центів майна, що за 80 років збільшилося до близько 90,000 членів і 39 мільйонів долярів майна, промовець заявив: „І сьогодні, в імені їх усіх, в імені 90,000 наших членів, ми присвячуємо цю величню бюрову Будівлю, яку запроектували наші члени, пам'яті основоположникам нашого Союзу та піонерам, які поклали солідні фінансові і братерські основи, на яких цю Будівлі можна було здвигнути. У цій врочистій хвилині всі ми знову клянемось Всемогучому Богові, що нашою єдиною турботою буде і в майбутньому добро народу та що в цьому новому, модерному домі ми ще наполегливіше працюватимемо для його добра!" — закінчив своє слово головний предсідник УНС Йосип Лисогір.

„Нехай буде відомо всім грядучим поколінням..."

Після слова п. Й. Лисогора, головний контролер мгр. Іван Геврик з Канади і головний радний проф. Тарас Шмагала з Клівленду відчитали — перший по українськи і другий по англійськи — Пропам'ятні Грамоти, що їх опісля вмуровано у фронтову стіну разом з іншими документами. Повний текст Грамоти поданий на іншому місці в цьому числі.

Обидві Грамоти, українською і англійською мовою, всі члени Головного Уряду УНСоюзу, за винятком головного предсідника Й. Лисогора, підписали раніше. Головний Предсідник поклав свій підпис останнім, уже після прочитання Грамот, представив тодівсіх підписаних членів Головного Уряду та передав підписані Грамоти одному з найстарших і найбільш заслужених піонерів УНСоюзу, його колишньому довголітньому головному касирові, який приняв ці грамоти в приявності інших почесних членів Головного Уряду: д-ра Володимира Галана, Володимира Дідика і Івана В. Іванчука.

Історична подія...

Прийнявши підписані Грамоти з рук Головного Предсідника, п. Роман Слободян виголосив свою коротку промову в імені піонерів, яким цю Будівлю присвячено:

„В мене бракує слів, щоб достойно і гідно промовити в цю історичну подію присвячення Будівлі Українського Народного Союзу.

Ідучи на Перший Світовий Конгрес Вільних Ук-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЮВІЛЕЙНО-КОНВЕНЦІЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ	3,000
ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	511
ДЛЯ ОСЯГНЕННЯ МЕТИ ЩЕ ПОТРІБНО	2,489

Впродовж минулого тижня одержала Головна Канцелярія 68 аплікацій нових членів. Серед них по дві і більше аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делегати і секретарі Відділів:

Іван Пригода (В. 200) — 4 аплікації нових членів, Гелен Олек (В. 22) — 3, Михайло Жук (В. 70) — 3, Василь Попович (В. 367) — 3, Олександра Дольницька (В. 434) — 3, Микола Хоманчук (В. 5) — 2, інж. Лев Блонарович (В. 34) — 2, Микола Драпала (В. 96) — 2, Андрій Іванюк (В. 106) — 2, Василь Ванжула (В. 107) — 2, Володимир Рефт (В. 120) — 2, Богдан Артимишин (В. 153) — 2, Теодор Чурма (В. 157) — 2, Галина Гаврилюк (В. 170) — 2, Теодор Кубарич (В. 217) — 2, Михайло Захарко (В. 349) — 2, Микола Мартиненко (В. 245) — 2, Федір Петрик (В. 362) — 2, та по одній аплікації 26 секретарів, конвенційних делегатів і організаторів.

РАЗОМ ДОСІ В ЛЮТОМУ ПРИДБАНО 175 НОВИХ ЧЛЕНІВ.

ПРОПАМ'ЯТНА ГРАМОТА

НЕХАЙ БУДЕ ВІДОМО ВСІМ ГРЯДУЧИМ ПОКОЛІННЯМ, ЩО В ЦЕЙ ДЕНЬ ВАШИНГТОНА двадцять другого лютого тисяча дев'ятсот сімдесят четвертого року від народження Христа, сто дев'ятдесят восьмого від проголошення Незалежности З'єдинених Стейтів Америки, точно вісімдесятого від створення Українського Народного Союзу та п'ятдесят шостого від проголошення Незалежности Української Народної Республіки,

КОЛИ Президентом З'єдинених Стейтів Америки був Достойний Ричард Мілгавс Ніксон,

КОЛИ Президентом Української Народної Республіки в екзилі був Достойний Микола А. Лівицький,

КОЛИ Прем'єр-міністром Канади був Достойний Пієр Трудо,

КОЛИ Первоієрархом Української Католицької Церкви був Блаженніший Иосиф Сліпий,

КОЛИ Первоієрархом Української Автокефальної Православної Церкви і Митрополитом Української Православної Церкви в ЗСА був Високопреосвященніший Мстислав Скрипник,

КОЛИ Митрополитом Української Католицької Церкви в ЗСА був Високопреосвященніший Амвросій Сенишин,

КОЛИ Митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді був Високопреосвященніший Максим Германюк,

КОЛИ в. о. Митрополита Української Греко-Православної Церкви в Канаді був Високопреосвященніший Михаїл Хороший,

КОЛИ президентом Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці був пастор Володимир Багрій,

КОЛИ президентом Світового Конґресу Вільних Українців був митрат о. д-р Василь Кушнір,

КОЛИ президентом Українського Конґресового Комітету Америки був проф. д-р Лев Добрянський,

КОЛИ президентом Комітету Українців Канади був проф. д-р Петро Кондра,

КОЛИ губернатором стейту Ню Джерзі був Достойний Брендан Т. Бирн,

КОЛИ посадником міста Джерзі Сиrі був Достойний Пол Джордан,

КОЛИ президентом Крайового Братерського Конґресу був Майкел Ф. Еттель,

КОЛИ головним предсідником Українського Народного Союзу був Иосип Лисогір,

ОТЖЕ ТЕПЕР, в приявності ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, церковних Владик, репрезентантів федерального, стейтового і міського урядів та репрезентантів американського й українського суспільно-громадського, економічного, наукового та, зокрема, братерського життя

ПРИСВЯЧЕНО ЦЮ УКРАЇНСЬКУ БУДІВЛЮ

ПІОНЕРАМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

які 80 років тому в місті Шамокіні, Пенсильвенія, цю всенародну українську братерську організацію заснували та тим, які протягом цих 80 років для неї трудяться і її розбудовують для добра своїх членів, своєї громади та своїх країн, З'єднаних Стейтів Америки і Канади, даючи великий вклад в їх всебічний ріст і розвиток і рівночасно та по всяк час допомагаючи Українському Народові в його змаганнях до волі і незалежности. З думкою про ці високі ідеали і цілі здвигнено й цю Українську Будівлю, архітектами якої є Юліян Ястремський і Аполлінарій Осадца, будівельними й інсталяційними інженерами Роман Волчук і Роман Галібей, а будівельником фірма Иосифа Москарелі.

ДАНО в місті Джерзі Сиrі, Ню Джерзі, в цьому Дні Вашинґтона 22-го лютого 1974-го року, в якому Українському Народному Союзові сповнилося 80 років.

ЦЮ ГРАМОТУ для грядучих поколінь, перед її вмуруванням в стіну Української Будівлі, потверджуємо власноручними підписами ми, члени Головного Уряду Українського Народного Союзу:

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Иосип Лисогір
головний предсідник

Іван Телюк
заст. гол. предсідника

Павло Юзик
заст. гол. предсідника на Канаду

Марія Душник
заступниця гол. предсідника

Володимир Сохан
заст. гол. предс. і рекорд. секретар

Ярослав Падох
гол. секретар

Уляна Дячук
гол. касир

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іван Геврик
Іван Вапник
Богдан Гнатюк
Іван Скальчук
Михайло Данилюк

ГОЛОВНІ РАДНІ

Василь Дідюк
Степан Гавриш
Тарас Шмагала
Богдан Футей
Анатолій Дорошенко
Анна Гарас
Дмитро Попадинець
Тарас Шпікула
Анна Чопик
Володимир Запаранюк
Мирон Куропась
Мирослав Кальба
Євген Репета
Андрій Джула

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Антін Драґан

Віцепрезидент Форд передбачає „добу миру" на Близькому Сході

Ню Йорк. — Віцепрезидент Джералд Форд у неділю, 24-го лютого, заявив, що в межах досяжности є „доба миру" для надпотуг світу та для держав Близького Сходу. Промовляючи на конвенції жидівської організації Бнай Зіон, Форд сказав, що „дійсні інтереси" арабів, Ізраїлю, Совєтського Союзу та ЗСА вимагають „мирного співіснування", а не конфронтації. Він старався у своїй промові не роздратовувати ані арабів, ані жидів, хоча від організації Бнай Зіон того дня одержав Золоту Медалю Американсько-Ізраїльської Дружби на 1974-ий рік. Віцепризидент, принимаючи медалю, заявив, що Америка змагає до дружби з усіма країнами Близького Сходу та сказав, ща ця медаля справді повинна бути вручена президентові Ніксонові та державному секретареві Генрі Кіссінджерові за їхню діяльність для справи миру на Близькому Сході, а не „новому віцепрезидентові". Дж. Форд також заторкнув питання еміґрації совєтських жидів до Ізраїлю, але цій справі присвятив тільки кілька речень. Згадав і про Александра Солженіцина, заявляючи, що американський уряд радується фактом, що Солженіцин знайшов „притулок" поза межами Совєтського Союзу та що американський Уряд співчуває зі змаганнями всіх людей світу встановити свободу думки та слова. Віцепрезидент зазначив, що старання Америки встановити світовий мир не означають, що Америка погоджується "з внутрішньою системою" Совєтського Союзу.

Вину за нестачу бензини в ЗСА несуть нафтові компанії — твердить шах

Тегеран. — З усіх обвинувачень в сторону міждержавних нафтових компаній з осідком в ЗСА найважчим є обвинування іранського шаха Мохаммеда Різа Паглеві, який у своєму інтерв'ю з американським кореспондентом Майком Волесом заявив, що ці компанії імпортують до ЗСА нафти не менше, як імпортували перед проголошенням арабського ембарґо. Іранський шах ствердив також, що ці компанії переводять трансакції, керуючися не добром населення ЗСА, чи іншої країни, а виключно збільшенням зисків. Тільки в районі Перської затоки ці нафтові компанії за останній рік потроїли свої прибутки, які піднялися з 30 центів за бочку нафти до 1 доляра. Такі міждержавні компанії як Ексон, Голф, Тексако, Брітіш Петролеум, Арамко намагаються максимально використати догідну для них ситуацію на ринку і ведуть відповідну політику щодо постачання бензини та інших нафтових продуктів до окремих країн.

Твердження іранського шаха знаходять обґрунтовання в даних на терені ЗСА, де згадані компанії виказали за 1973 рік подвійні і потрійні зиски, порівняно з минулим роком.

Леся Трипупенко обрана на кралю Балю Преси, Анна Рогожа і Христина Семеґен — князівни

Леся Трипупенко

Анна Рогожа

Христина Семеґен

Філядельфія. — Леся Трипупенко, представниця „Українського Православного Слова", була обрана на кралю на другому з черги Балю Преси, що його тут спільно влаштували Фінансова Комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій та Спілка Українських Журналістів Америки минулої суботи, 23-го лютого. Анна Рогожа, представниця „Нашого Життя", та Христя Семеґен, представниця „Свободи", були обрані князівнями. Голова Ділового Комітету балю пані Марія Харина та голова СУЖА ред. Іван Кедрин - Рудницький вручили обраним кралі і князівнам скромні подарунки. Жюрі вибору становили професор Петро Андрусів, ред. Уляна Любович, Марта Чапельська - Яримович, Стефанія Чаплинська і Юрій Левицький. Приявній на балю „Міcc Франції" Ізабелі Надії Крумакер передано квіти і гуцульську касетку. До конкурсу було зголошених 23 кандидатки поодиноких публікацій. Аранжерами забави були д-р Я. Бернардин і д-р В. Карпинець, проводила вечором Христя Кульчицька, грала оркестра Іринея Коваля, співав він і Ю. Граб. Приявних біля 500 запрошених гостей.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Церква і українська ідентичність

На тему місця і ролі Церкви в житті народу багато вже написано і тому дуже часто у щоденному житті ми поминаємо мовчанкою деякі питання і проблеми, зв'язані з нашою Церквою, а в першій мірі з відношенням наших громадян до своєї Церкви такого чи іншого віровизнання. Нещодавно український католицький тижневик „Шлях" у своїй редакційній статті з 24 лютого підняв це питання, вийшовши з засади, що „наша Церква є більше чим Церква". У статті вказується на незвичайно тісний зв'язок між Церквою і нашим національним життям на важливу ролю Церкви на шляху збереження і розвитку почуття української національної ідентичности серед людей українського роду, які народилися і виросли за межами України.

„Нам видається, — стверджує газета, — що релігійна функція нашої Церкви не може бути відділена від функції культурної і етнічної ідентифікації... Хто відділяє себе від власної української Церкви, він відтинає себе, практично беручи, від всього свого минулого, своєї культури і релігійної історії... Що ми намагаємося сказати, це те, що Українській Церкві довірено ролю носія тотальної ідентичности окресленого народу і через це, коли ми залишаємо цю Церкву, ми зрікаємося нашої ідентичности. Напевно, не треба окремо доказувати, яке значення має ідентичність для всебічного особистого розвитку людини... Намагання бути українцем без Української Церкви є просто безглуздям".

Правильність того роду думок не приходиться доказувати, йдеться тільки про те, щоб ці думки ми належно доцінили і застосували їх у нашому щоденному житті. У нашому нелегкому змаганні за збереження і розвиток наших поселень в окремих країнах наша Українська Церква може відіграваіти вирішальну ролю. Більше того, на далеку мету майбутнє наших поселень залежатиме від того, яку позицію займатиме Українська Церква такого чи іншого обряду. Церква, однак, це не тільки священики та ієрархія, але також вірні і тому цілком оправдано редакція газети „Шлях" апелює до вірних дорожити своєю Церквою, церковно - релігійними обрядами і звичаями та традиціями, бо в цей спосіб ми розбудовуємо основи національної сили і відпорности на посторонні, часто шкідливі впливи.

Наша історія може послужити нам чималим числом прикладів в доказ важливої ролі Церкви в житті нашого народу в минулому. Цей наш власний історичний досвід ми повинні мати на увазі також і на сучасному етапі. Це стосується в однаковій мірі і громадського загалу і церковних чинників.

Формується нова сила

Арабсько-ізраїльська війна в жовтні 1973 року дала товчок до реалізації давньої мрії речників панмохаммеданського руху про об'єднання під спільним прапором всіх мохаммеданських країн і оформлення на цій базі нового силового чинника міжнародної політики. Упродовж минулих десятиліть були роблені в цьому напрямку різні заходи, але щойно тепер несподівано для цих мрій створився незвичайно пригожий ґрунт.

Першим таким незвичайно серйозним виявом постання нової політичної сили, що охоплює Північну Африку, Близький і Середній Схід і сягає аж по Індонезію, була лаґорська конференція тридцяти-восьми мохаммеданських держав, яка закінчилася 24 лютого. Ця конференція винесла резолюції, в яких мохаммеданські держави одноголосно уточнили свій погляд на розв'язку кризи на Близькому Сході, дуже сильно підбудовуючи позиції таких безпосередньо заінтересованих арабських держав як Єгипет, Сирія, Йорданія, які мають розв'язати питання відносин і кордонів з Ізраїлем. Конференція закріпила, чи навіть якоюсь мірою леґалізувала позицію Палестинського Визвольного Фронту, визнавши його провід єдиним леґітимним речником Палестини. Не менше важливим досягненням конференції є це, що її учасникам пощастило домогтися від пакістанського уряду визнати самостійність мохаммеданської держави Банґлядеш з 70 мільйонами населення. Погодження Пакістану з Банґлядеш уможливило закріпити єдність мохаммеданського світу.

Важливости постанов леґорської конференції не можна недооцінювати, не зважаючи на такі чи інші непогодження між окремими мохаммеданськими країнами. Йдеться тут про поставу понад 700 мільйонів мохаммедан у 38 країнах, з яких деякі мають у своєму розпорядженні незвичайно важливу зброю — найбільші у світі запаси нафти. Цією зброєю мохаммеданський світ почав вже ефективно користуватися у висліді арабсько-ізраїльської війни в жовтні минулого року. Сьогодні ще важко будь-що сказати, як будуть укладатися відносини між мохаммеданськими державами, але вже можна ствердити, що ці держави зробили чималий крок вперед на шляху закріплення своїх силових позицій у світі, що напевно не останеться без впливу на розвиток міжнародної ситуації в загальному.

Вибори в Англії спричинені помилкою в даних

Лондон. — Як тепер виявилося, в Англії не було б виборів до парляменту, коли б при опублікуванні даних про заробітну платню вуглекопів не була зроблена помилка. Справа в тому, що при обчислюванні заробітної платні вуглекопів включено вакаційний час тоді, як у заробітних платнях інших груп вакаційний час не береться до уваги. Спираючися на цих даних, консервативний уряд прем'єр-міністра Гіта визнав, що вуглекопи мають задовільну заробітну платню порівняно з іншими робітничими групами і через це відмовився дати їм вимагану підвишку. Насправді, заробітна платня вуглекопів є порівняно нижча і їхні вимоги були цілком оправдані, бо замість мати яких 2 відсотки пересічно вищу платню у порівнянні з іншими робітниками, вони мали на 8 до 10 відсотків нижчу платню. Цю помилку викрила визначена урядом арбітраційна комісія і тепер опозиційна Лейбористська партія обвинувачує консервативний уряд у „некомпетентності".

П. Феденко

МАЛІ ЗМІНИ, А БАГАТО ЗМІН НА ГІРШЕ

Мюнхен. — Не вадить деколи заглянути в книги західніх европейців або американців, що побували в Східній Европі і правдиво описали, що вони там бачили й чули. Покійний Володимир Січинський зібрав чимало виписок із книг чужинців минулих століть, які побували в Україні. Його працю видано в Америці теж мовою англійською.

Розглядаючи книги в крамниці з старими виданнями, я натрапив на працю англійського журналіста-дослідника історії і устрою російської імперії, Сер Доналд Меккензі Воллес (1841 - 1919) написав книгу у двох частинах під назвою „Росія". Другий том був надрукований 1905 року. Маю в руках другу частину цієї книги в німецькому перекладі.

Воллес почав вивчення царської Росії ще перед роком 1870. Щоб не мати клопоту з поліцією в подорожах по різних провінціях імперії, Воллес здобув у „шефа жандармів" у Петербурзі охоронний лист, в якому сказано було, що у своїх мандрівках він не має ніяких „незаконних намірів". Але вийшло, що цей документ Воллесові тільки пошкодив: урядовці, прочитавши рекомендацію „шефа жандармів", вирішили, що Воллес був уповноважений для нагляду над російською адміністрацією, і ставили йому різні перешкоди в контакті з царськими підданими. Мусів він відмовитися від охоронного листа „шефа жандармів".

Однак, трапилася ученому англійцеві пригода, і йому довелося жалкувати за втраченою рекомендацією шефа жандармів. Вліті 1872 р. він вертався в Росію із Австрії через Румунію. На границі над Прутом причепився до нього російський офіцер жандармерії. Хоч пашпорт англійця був у порядку, він почав допитувати Воллеса про його минуле, про теперішнє зайняття і про його пляни на будучність. Коли офіцер довідався, що Воллес вже понад два роки їздить по Росії, збираючи відомості для наукової праці, то він поставився до англійця, як до шпигуна. Тільки слова Воллесового супутника — інтеліґентного росіянина — переконали жандарма, що документи Воллеса в порядку і він не шпигун. Але ненадовго. Серед ночі, коли Воллес спав, той самий офіцер пробував вломитися в його кімнату в заїзді. Коли Воллес його впустив досебе, то він вимагав передачі пашпорта йому і заявив: „Прошу вас залишитися тут протягом 24 годин". Коли Воллес спитав про причину цієї вимоги, то жандарм відповів: „Це моя справа". Англієць віддав пашпорт і післав телеграму до британського посла в Петербург. Тільки через 36 годин прийшов офіцер і повернув йому пашпорт і доручив телеграму від англійського посольства, що центральна адміністрація в Петербурзі звеліла випустити Воллеса на волю. Щоб приховати скандал, російський міністер закордонних справ у Петербурзі дав Воллесові неправдоподібне пояснення: мовляв, якийсь мандрівник, на ім'я Воллес мав переїздити із Румунії в Росію з великою кількістю фальшивих грошей...

Немало чужинців, що приїздить до СССР, переживають подібні пригоди з совєтською поліцією.

Воллес описав спосіб законодавства в царській Росії перед революцією 1905 року. В Петербурзі цим займалася Державна Рада („Государственный Совет). Члени цього „совєту" не були виборні, а призначені волею царя із бюрократів старшого віку. Коли більшість „совєту" приймала закон, який не був до вподоби цареві, то він прилучався до погляду меншости і це рішення ставало законом. Воллес був здивований тим, що цар деколи касував закони власним розпорядженням (высочайшиее повеление") і проти цієї самоволі не було ніякої оборони. Він ствердив, що губернатори та інші адміністратори теж не виконували постанов, законів і рішали справи на свій лад.

Ленін назвав диктатуру владою, що не обмежена ніякими законами і спирається на фізичне насильство. Вождеві большевизму не треба було шукати зразків правління в світі: він бачив взірець в методах самодержавного царя та його посіпак - держиморд.

Напереломі 19 і 20 віків український політичний рух під російським режимом був зовсім неполітичний: ледве животіло „українофільство". Все ж Воллес побачив у Києві і всюди в Україні Наддніпрянській національну індивідуальність „малорусів, русинів, південноросів чи хохлів, відмінну від великоросів півночі. Глибоку різнацію між цими народами знайшов Воллес у мові, в одягу, в традиції, в народних піснях, в приказках, в побуті, в домашньому ладі, в звичаях і в громадському житті. Воллес писав:

„Так, коли б я не мусів боятися викликати протести моїх великоросійських приятелів, які у своїх поглядах на це дуже чутливі, то я міг би сказати, що тут ми маємо перед собою дві окрем нації, котрі різняться між собою більше ніж англійці і шотляндці".

Це дуже цікавий погляд Воллеса, що жив у Києві короткий час і був в Україні тільки переїздом. Ще перепис людности 1897 року показав, що більшість населен-

(Закінчення на стор. 6-ій.)

Богдан Цимбалістий

ДО УКРАЇНСЬКОГО ВИХОВНОГО ІДЕАЛУ

I

Стаття Мирослава Семчишина „Український виховний ідеал" („Свобода", чч. 25-27, 7-9 лютого 1974) мала дати підсумки дискусії на тему, визначену в наголовку його статті і так би мовити бути остаточним словом в цій справі. За словами автора, ухвалена формула УВІдеалу повинна бути „визнана за загально - зобов'язуючу інтерпретацію поняття української людини в діяспорі" і „дороговказом" для всіх наших виховних заходів. Проте, замість бути кінцевим словом стаття М. Семчишина викликає низку сумнівів і питань які треба би критично обміркувати. Це і є темою статті.

Передусім дивує нас, що зформулювання кількох стверджень про наш виховний ідеал забрало аж стільки часу і зусилля. За словами автора ця проблема „займала уми", і полонила увагу дослідників" впродовж аж 10 років. Вкінці видумано формулу УВІдеалу, проголошено її на пленумі Світової Виховно - Освітньої Сесії (під час першого з'їзду СКВУ в 1967 р.), опісля змінено, чи пак доповнено її після багатьох років „досліджування" (за висловом автора) і остаточно на конференції СКВОР у Торонто, в жовтні 1973 р. (в рамках Другого СКВУ) затверджено нову формулу. Не зважаючи на роки „досліджувань" й офіційні проголошування, автор, цитуючи п. О. Кузьмович, стверджує, що не лише загал громадян, але навіть виховники молоді, інтелектуалісти, церковні і громадські діячі нічого не знали про той виховний ідеал. Виходило б, що ніхто не цікавився цим питанням, або не брав серйозно резолюцій про УВІдеал. Такий був стан перед Другим СКВУ. Сумніваємося, чи той стан змінився після Другого СКВУ, на якому, як було згадано, затверджено остаточну формулу УВІ. Не знаємо, як той стан змінився навіть після прочитання статті М. Семчишина.

Мене ніяк не дивує, що ніхто з опитуваних панелю О. Кузьмович осіб не знав формули УВІдеалу. Якщо б було запитати тих самих осіб, які цілі має національне виховання нашої молоді в Америці, або запитати батьків, пощо вони посилають своїх дітей до шкіл українознавства, до Пласту, до СУМ-у, до українських хорів і танцювальних ансамблів і т. п., ці самі особи були б дали менш чи більш задовільну відповідь. Вони вказували б, що метою національного виховання нашої молоді в діяспорі є дати їй певні знання про Україну, її історію, географію, економіку, культуру, далі вщепити їй почуття любови до України та почуття зобов'язання допомагати її народові в його змаганнях до свободи. Ці самі особи не заперечували б, що наша молодь, хоч виховувана в дусі українського патріотизму, повинна бути льояльна, повинна шанувати і навіть любити країну, в якій вона виростає і буде мабуть усе життя жити. Всі ці повищі цілі національного виховання — про які кожний зацікавлений знає — становлять суттєві складники УВІдеалу, якщо хтось хоче конечно популяризувати у нас і любується видумуванням — „формул" чи „заповідей". (На жаль, у схваленому УВІдеалі побіч суттєвих елементів є чимало непотрібних і небезпечних „ідеологічних" додатків, про що буде мова у дальшій частині статті).

Хто хоч трохи ознайомлений з виховною літературою в інших мовах знає, що ніяка країна не має якогось усіх зобов'язуючого виховного ідеалу. Взагалі саме поняття „національний виховний ідеал" звучить дивно і чужо в американській, французькій чи еспанській виховній літературі. (Щоправда, в німецькій літературі ХУІІІ і XIX сторіч зустрічалося поняття „національний" — Ерцігунгсідеаль). Зате деінде більше дискутується „цілі" (обджектівс) виховання, методи і засоби. Вказується, наприклад, на завдання школи передати молодому поколінню культурні надбання попередників, давати певні знання про власну країну, про її політичну систему, далі усвідомити молодь про права та обов'язки громадян і т. п. Ніхто, напр. не пробує визначувати, хто є американцем, французом, німцем, а якщо мова про етнічні групи в Америці, хто є тут жидом, китайцем, чи поляком за певною світоглядовою формулою. Ніхто не твердить, що справжнім американцем, чи французом, чи китайцем в Америці є людина, що не лише зв'язана етнічними елементами з даною національною групою, але також не визнає матеріялістичного світогляду, не є нігілістом, беґавіористом, анархістом, ані атеїстом, а зате має християнський чи якийсь інший світогляд. На нашу думку, намагання деяких наших фахівців визначувати українців на основі такої формули є своєрідним, мабуть єдиним у світі прикладом нереального думання, або думання словами, а не поняттями, які віддзеркалювали б дійсність. Воно нагадує думання всякого роду ворожбитів і волхвів, що хочуть з допомогою слів і формул „заклинати" дійсність, тобто на неї впливати без враховування її власної закономірности чи „логіки речей". Тому віра М. Семчишина, що формула УВІдеалу допоможе зберегти національну субстанцію в різних країнах поселення, є нереальною. Навпаки, треба побоюватися, що прийнята під

(Закінчення на стор. 6-ій.)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

УКРАЇНА В ОН — ЗНАРЯДДЯ МОСКОВСЬКОЇ ДИПЛОМАТІЇ

Прочитавши статтю д-ра В. Шандора в „Свободі" (ч. 18 з 29 січня 1973) хочеться поставити Ш. Авторові такі питання: 1) що спонукало його написати цю статтю якраз тепер, коли теми ним порушені мають вже доволі довгу історію 2) чому він промовчав такі справи, як: а) роля компартії, яка є справжнім сувереном в цілому СССР, а в тім й в Україні, та б) брак визнання УССР якоюнебудь іншою державою, навіть тими, які є в системі большевицької „співдружности народів" (тобто т. зв. сателіти) і тими, що хотіли нав'язати дипломатичні взаємини з УССР в минулому (напр., Велика Британія).

Хотілося б також доповнити наголовок статті другою, недоговореною автором, тезою, що Україна, як член Об'єднаних Націй є знаряддям московської дипломатії не лише у відносинах з іншими членами ОН, але й із розрахунком на українську еміґрацію (а це чи не найважливіше), мовляв, „маєте державу і то членазасновника ОН (ще й „соборну", як часто там пишуть), отже чого вам ще треба"?

Справа т. зв. державности УССР і оцінка її статусу з позиції міжнародного (вірніше міждержавного!) права має вже свою доволі багату літературу (в тому дві докторські дисертації), з якою Автор, мабуть, не зовсім ознайомлений, а з цього й випливають його помилкові твердження про міжнародно - правну особовість УССР. Відомо, що таку м.-п. особовість (суб'єктність) всі держави набувають через визнання їх другими державами, а тому що:

1) визнання УССР з боку інших держав блокує Москва вже від 1947 р. і що 2) допущення до ОН не є однозначне з визнанням (про т. зв. колективне визнання Ш. Автор пише правильно, хоч про це й не говорить сам чартер, а обіжник ген. секретаря ОН з березня 1950 р.) виходить логічно, що УССР таки не є „суб'єктом в змислі міжнародного права", як пише Автор.

Не входячи в дальшу полеміку на теми, порушені Шан. Автором (а їх чимало), тому, що ці теми не належать до простих і не надаються, на мою думку, до обговорювання в газетних статтях, мушу в одному погодитись з Автором, що „українське суспільство у вільному світі має поділені думки відносно державного статусу й членства в ОН". На жаль, в нас часами т. зв. „вішфул тінкінг" (бажання є батьком думки) і бажання в якийсь спосіб допомогти Україні (автор говорить про „політичну доцільність") спонукує людей замикати очі на факти (м. і. такі, які я навів на початку під 2) і на міжнародні преценденси (бо „постанови" міжнародного права дотепер не скодифіковані) та радіти з цього, що УССР є членом ОН. Люди забувають, що міжнародне життя (так міждержавне, як й національне) проходить в основному поза ОН., і що ця міжнародна організація охоплює тільки дрібний відтинок цього життя.

Володимир Свєчак

ГОЛОС ЧИТАЧІВ

КУДИ ПОСИЛАТИ ІҐНОРАНТІВ?

У „Свободі" із січня п. р. появилася стаття п. н. „Побожні бажання і дійсність". Автор статті п. М. Мельник повторяє загально відомі істини, що УССР не має ніякої незалежности чи суверенности, що уряд УССР — це слухняні ставленики Москви і т. п., і кінчить статтю таким неймовірним „реченням: „... Коли хтось збирається робити петицію, до генерального секретаря ОН, щоб Українську ССР позбавити членства у тій організації, я буду вдячний, коли він звернеться до мене за підписом".

У часі появи тієї статті я був недужий у лічниці, тож щойно тепер хотів би я запитати автора статті таке: Дотепер, коли будь - який мій співгромадянин каже мені: „... я не чув про ніяку Україну... Я чув щось про українців, але я думаю, що українці і росіяни це те саме" і т. п. Я йому відповідаю: „Ти є іґнорант. Йди до ОН, там побачиш, що Україна є ченом ОН". Це звичайно, кладе мого співбесідника на лопатки. Коли він має ще будь - які сумніви, що Україна та українці існують, я кажу йому: „Йди до Гарвардського університету, там є великий Український Осередок й Український Науковий Інститут, там дадуть тобі багато інформацій про Україну..."

Тепер моє питання є таке: Якщо авторові вдалося б викинути Українську ССР з ОН, то де висилати вище згаданого іґноранта і десятки тисяч йому подібних?

Залишався б Гарвард та й автор згаданої статті недавно критикував теж Осередок Українських Студій у Гарварді...

Автор не добачає цього, що ми боремося не тільки за нашу незалежність, але теж за визнання світом поняття України, українців. Щоб хтонебудь у світі, колинебудь, так чи інакше, допоміг нам здобути незалежність, треба найперше, щоб світ погодився із фактом, що українці й Україна існують. Покищо світ є дуже схильний думати, що ми є росіяни, а Україна це щось наче Пенсильванія Росії. У таких умовинах голосувати за усуненням України з ОН є щонайменше — шкідливим.

Я. Татомир

Валентина Юрченко

ЖИТТЯ ГОМІНЛИВЕ

(Нарис)

В голові у мене гуло, дзвеніло і гупало, ніби хтось молотив ціпом. Я намагався зігрітися під двома теплими ковдрами, старанно вмотувався, щоб і щілинки для продову не залишити. Та гемонська ґрипа либонь міцно вхопила мене, струшувала у невидимих лапах, стискала за горло і трійливим диханням пекла очі, наповнюючи їх сльозами.

— До праці, звичайно, не йдіть, мусите вилежатися і вигріватися, — сказав лікар, даючи іньєкцію вправною рукою. — Пеніциліна — це надійна зброя...

Дружина принесла з аптеки ліки і, впоївши ними мене, збиралася йти на закупи.

— Тепер відпочивай, спробуй заснути, тобі треба спокою, тиші, — зауважила вона й дбайливо зачинила за собою двері.

На мить благословенна тиша прилинула і оповила мене дрімливим серпанком. Тиша, — ой, яка ж вона цілюща! Раптом на вулиці розлігся скреґіт санітарної машини-смітярки. Вона розчавлювала покидьки з несамовитим вереском, захлинаючись від насолоди, під драстичний акампаньямент порожніх металевих „кен". Здавалося, що й моя голова ось-ось потрапить у невблаганне жерло. Я відрухово сховав її під ковдру і болісно чекав, щоб грюкітлива потвора швидше забралася геть. А вана все жерла, чавила, пережовувала, скреготала під вереск і зойк імпровізованого джазу... Я вхопив свою стодзвонну голову руками і заколисував, як малу дитину.

Велике місто давно розворушилося. Школярі перегукувалися на вулиці, заклопотано метушилися авта, в будинку гримали дверима, бігали сходами, гомоніли. Нарешті тиша знов огорнула мене лагідним крилом. Хіба ж це не вона — прозора, таємничо-безлика, а крила величезні, сіро-шовкові. Принаймні так уявляв я її в дитинстві.

Зненацька за стіною джмелем загув і задзижчав пилосмок. Це місис Сміт почала чистити своє мешкання. Ця мила й привітна жінка тепер у моїй хворій уяві, була відьмою з Лисої гори. Пилосмок нестерпно свердлив мою голову, як бор-машина хворий зуб. Я стинався від болю, ховав голову під подушку, наслухуючи чи сусідка не виключила вже цього мучителя. А вона все чистила й чистила, протинаючи наскрізь мій мозок, спустошуючи всю істоту...

Але все колись проминає, — замовк й пилосмок. Здавалося, що святі хату перелетіли. Тиша знов війнула на мене шовковим крилом і я визволив голову з-під подушки. Втишуйся, бідна страднице, замовкніть стодзвони і грюкоти, щезніть, як на телевізійній рекмямі буферини! Ой, що ж це знову навісне? Вулицею покотився алярмуючий, пронизливий звук сирени амбулянсу. Мене аж підкинуло на ліжку від несподіванки й холодом залоскотало в крижах, а голова, як величезний резонатор, стоголосо повторювала — оу-оу-оу-оу! І мимохіть пригадались рядки з вірша знайомої поетеси:

„Коли тишу в тузі
й заколисать не можу.
Чи тиша вміє плакати?
О, Боже..."

Дружина навшпильках увійшла і, співчутливо поглянувши на мене, поклала на столику свіжу газету. Новина! В Африці постала нова держава і ватажок племен, дозрілих, так би мовити, до державного життя, став першим президентом. На світлині — юрби вільних, чорних громадян новонародженої держави в нестямному піднесенні співають і танцюють під звуки там-тамів, а вулиці столиці залито повінню веселощів і танечної екстази. Я на мить уявив собі цю веремію і мені стало млосно. Ой, леле; що ж це? З помешкання Джонсів, що над нами, понеслися звуки африканських барабанів, ритмічні, сильні й різкі, перехлюпнулися до сусідів і полилися, чи вірніше, пострибали химерним скоком далі, виповнюючи вщерть увесь наш восьмиродинний дім. І мені здалося, що дім почав гойдатися, присідати і виляскувати в унісон екстатичного шалу африканських племен...

Можливо, що місис Джонс потребувала такого музичного надхнення для полегшення хатньої праці, але мені на ліжку годі було втриматися. Я поквапливо накрив голову і заткав вуха ватою, але африканські бубни нещадно били й били просто по голові та й уся та какофонія, мабуть, підвищувала мені гарячку, успішно перемагаючи пеніциліну. Доколи ж, Господи? — думалося з мукою і на мить здалося, що довкола мого страдницького лику з'явився терновий вінець. А барабани й бубни били неймовірно довго, аж поки від них, певно, в самої місис Джонс почало лящати у вухах і вона їх притишила.

Отак я вилежувався і відпочивав. Заколисувати „тишу в тузі" довелося недовго, бо скоро на сходах почувся діловий, настирливий звук електричного свердла. Це дженітор щось направляв у будинку. Я вже не ховав голову під подушку, а з німим отупінням дивився в стелю, ні на що не реагуючи.

Сутінки непомітно підкрадалися і ткали химерне павутиння по підлозі. Вже давно переляканo зникла уявна постать таємничо-прозорої тиші, розгубивши шовкове пір'я своїх безпорадних крил. Мене охопила якась безнадія. Аж ось хтось відхилив двері моєї кімнати.

— Як ти себе почуваєш, татку? — заглянула доненька, повернувшись із школи. — Тобі добе тут відпочивати у спокої, правда? — і з кокетливим лукавством додала: Але, я думаю, ти дозволиш мені трохи подивитись на телевізію?

Не дочекавшись моєї відповіді, вона вмить пурхнула метеликом з кімнати, а за хвилину вже лунав її безжурний сміх і квакання рекламних картунів.

Я покірно віднхнув і накрив голову ковдрою.

У 80-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

раїнців в Ню Йорку, подивляв я нові великі будівлі-хмаросяги та зустрінув трьох молодих людей, один з яких запитав: Слободян, бачу, що будівлі вам подобаються, а коли ж Український Народний Союз побудує свій хмаросяг? Панове — кажу — на світі, а тим більше в Америці, нема нічого неможливого. Підождіть, може колись і Союз побудує свій величавий будинок.

І ось сьогодня ми є свідками, що ці бажання молодих людей і тих старших (зі мною включно) стали дійсністю і ми діждались та подивляємо Будівлю Українського Народного Союзу, присвячену піонерам у 80-літній Ювілей Союзу і „Свободи".

Присвячується цю могутню Будівлю для тих перших основників-піонерів та всім тим головним відділовим урядовцям і всім членам, що своїми внесками та солідними інвестиціями створили моральну і фінансову силу. Сьогодні і я на склоні літ пригадую наказ, щоб чистим серцем і соборно вшанувати наші великі події і наших великих людей.

Ця Будівля побудована на історичному острові Полус Гук, що був фортецею, немов Запорозька Січ, і на цім острові тому біля 200 літ гриміли американські гармати, що прогнали британські кораблі з Ню Йорку і Америки.

Мені надзвичайно приємно, що маю честь в імені піонерів, які були основниками, і тих всіх, які трудились вісім десяток літ для Союзу і для волі ще й сьогодні поневоленої, але нескореної України, приняти цю Пропам'ятну грамоту і передати її для вмурування в стіну цієї Української Будівлі.

Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий, повернувши з каторги і ставши кардиналом, сказав такі пропам'ятні слова: „Я буду таким кардиналом, яким ви будете народом", а на бенкеті в Філядельфії дав нам свій заповіт та напрямні нашої праці, Наукові праці, музеї і архіви та високі школи — це те, що нам тепер на потребу. Люди минаються, але їхня творчість залишається назавжди".

Ці слова глибоко запали в серцях українських поселенців в Америці, Канаді, Аргентині та Бразилії і, напевно знайшли „щире серце та ще й може славу" також на рідних землях нашої прекрасної України.

„Український Народний Союз і його орган „Свобода" щиро піддержали доручення чи заповіт Первоієрарха.

Ця велика Будівля УНСоюзу також причиниться до слави і поваги українського народу і буде пам'ятником — для живих, мертвих і ненароджених дітей України. Прийде час, що ця Будівля буде вповні занята. Моє останнє бажання діждатися, щоб у цій Будівлі були списки 50,000 читачів - передплатників „Свободи" і 100,000 дійсних, повноправних членів нашого Українського Народного Союзу".

Після слова Романа Слободяна, звивані Грамоти приміщено, разом з іншими документами, на застеленому вишитим обрусом столі, з хрестом і свічками.

Архиєрейське благословення

Тоді відбулася одна з найбільш зворушливих і промовистих частин програми Присвяти: Архиєрейське благословлення документів для їх вмурування у стіну. До чину благословення станули побіч себе як рідні брати, чи — з уваги на вік, як батько із сином Архиєпископ Української Православної Церкви в ЗСА Владика Марко, який рівночасно репрезентував Митрополита цієї Церкви Владику Мстислава, і Єпископ Української Католицької Церкви Владика Василь Лостен, репрезентуючи Митрополита Амвросія. Разом з Владикою Марком були о. прот. Теодор Форостій та о. прот. Петро Мелех. Молитви і благословення двох братніх Церков, виголошувані по братньому на переміну та на які відповідали співом працівники Головної Канцелярії УНС і „Свободи" були справжнім ясним променем нашого майбутнього серед зовнішньої негоди. Не диво, що вони до глибини душі зворушували усіх приявних.

Подив і привітання співгромадян

Після благословення, коротко промовили посадник Джерзі Сіті д-р Пол Джордан, представивши приявних на врочистості, членів міського правління, конґресмен Домінік Деніелс, та президент Коледжу св. Петра о. проф. Янігелі. Усі вони висловлювали подив і признання за український вклад в розбудову і розвиток міста, стейту і країни та бажали дальших успіхів.

Як уже інформовано в попередньому виданні „Свободи", свої привітання для УНСоюзу з нагоди його 80-річчя та присвяти його Української Будівлі прислали президент Ричард Ніксон, Патріярх Помісної УКЦеркви Блаженніший Йосиф, Первоієрарх УАПЦеркви та Митрополит УПЦ в ЗСА Владика Мстислав, Митрополит УКЦеркви в Америці Владика Амвросій, губернатор стейту Ню Джерзі Брендан Бирн та багато-багато інших.

Вмурування документів

Після того поблагословлені Грамоти і документи архітект Юліян Ястремськи поклав до металевої скрині, яку запечатано та передано знову головному предсідникові Йосипові Лисогорові й іншим членам Головного Уряду для покладення та вмурування у заздалегідь приготоване місце. З уваги на погоду, тільки урядовці та частина гостей могли взяти участь у тій кінцевій врочистості, після якої знову всі повернулися до вестибюлю і врочистість закінчено співом якже багатомовної і зворушливої при цій нагоді пісні-молитви: „Боже, благослови Америку!"

Прийняття

По закінченні церемоній, зв'язаних з офіційними відкриттями Української Будівлі, і по вмуруванні грамот та документації, гості зібралися на 15-му поверсі будинку, де управитель „Союзівки" дир. Володимир Квас з працівниками, приготовили прийняття і де відбулася друга частина імпрези, в часі якої представники організацій і установ мали нагоду скласти привітання та висловити свої думки з приводу цієї небуденної події в житті української громади в ЗСА. Саме прийняття мало неформальний характер, що дало змогу присутнім вільно обмінюватися думками, а в першу чергу зустрінулися і поговорити з членами Головного Уряду Українського Народного Союзу. Господарем пополудневої частини імпрези був заступник головного предсідника УНС на Канаду сенатор Павло Юзик. Серед почесних гостей на прийнятті були архиєпископ Марко, який репрезентував Українську Православну Церкву в ЗСА, єпископ Української Католицької Церкви в ЗСА Владика Василь Лостен, представник Чина св. Василія Великого протоігумен Патрикій Пащак, конгресмен Домінік Деніелс, посадник Джерзі Сіті д-р Пол Джордан і член його правління, посадник сусіднього Байону Капіелло о. протопресвітер Теодор Форостій, почесний голова УНСоюзу Пассейської округи, о. протопресвітер П. Мелех, президент Першого Джерзі Банку Томас Стентон та численні українські представництва, зокрема братських наших Союзів.

Із привітальними словами для Українського Народного Союзу виступили представники обох наших Церков Владика Марко і Владика Василь Лостен, протоігумен Патрикій Пащак, екзекутивний директор УККА мгр Іван Базарко, представник Українського Робітничого Союзу Едвард Попель, представник „Провидіння" д-р Ярослав Бернадин, голова Об'єднаного Українсько-Американського Комітету Метрополітального Ню Йорку мгр Роман Гуглевич, професор Карлтонського університету в Оттаві д-р Богдан Боцюрків, а з неукраїнських гостей — президент Стейтового національного банку Томас Стентон, посадник міста Джерзі Сити Павл Джордан та голова Торговельної палати Джерзі Сіті Волтер Найт. Зі зворушенням промовив до зібраних почесний голова Т-ва „Просвіта" з Аргентини ред. Михайло Данилишин, вітаючи присутніх від організацій і українського громадянства далекої аргентинськоз землі. Гостям подякували від імени Головного Уряду заступники головного предсідника проф. Іван Телюк та пані Марія Душник. Господар пополудневої імпрези сенатор Павло Юзик у заключному слові підкреслив важливість досягнення УНСоюзу із закінченням Української Будівлі, відзначивши факт, що, як казав він, „все наше членство причинилося до того, щоб цей дім міг постати. Ця Українська Будівля є тепер гордістю нас всіх".

Святкову частину закінчено пізно пополудні молитвою, що її провів Владика Марко.

„Відкриті двері"

Після врочистої присвяти Української Будівлі Українського Народного Союзу його піонерам у його 80-річчя в п'ятницю, 2-го лютого, в двох наступних днях, в суботу і неділю 23 і 24-го лютого, ця Будівля мала „відкриті двері" для її оглядин, з чого скористало приблизно 1,500 осіб, зокрема молоді, як і урядовців Відділів і членів УНС та громадян. Першу більшу групу становили учні Школи Українознавства Осередку СУМА в Ню Йорку під проводом голови Осередку Корнеля Василика та директора школи і рівночасно працівнички в Головній Канцелярії УНС проф. Павлини Андрієнко-Данчук. Кругло 80 юнаків і юначок, учнів цієї школи в суботу, як і наступного дня, в неділю, 50 пластунок і пластунів із Станиці в Елизабеті, що відвідали Будівлю під проводом станичного Ярія Яцуся та членів Пластприяту (вони ще опісля під проводом заступника головного предсідника Володимира Сохана оглянули і попередні приміщення УНСоюзу, в яких ще тимчасово залишається „Свобода") могли вважатись справжнім символом великого майбутнього нашої спільноти, для якої цю Будівлю здвигнено. Відвідувачів в Будівлі та в нових приміщеннях Головної Канцелярії УНС зустрічали і вітали протягом цих двох днів головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан та головна касирка пані Уляна Дячук. Гостей знайомили з новими приміщеннями і устаткуванням працівники Головної Канцелярії Євгенія Ратич, Меланія Міляновнч, Квітка Стецюк, Стелла Равн, Геновефа Куфта, Ірина Благітка та інші, а гостили їх кавою, чаєм та солодким на 15-му поверсі Олесь Благітка, Данута Роман, Анна Чекай, Богданна Кметь, Слава Квасніковська, Оля і Марійка Длябога та інші. В розмовах з відвідувачами, між якими було й багато наших відомих громадян, можна було почути тільки захоплення та гордість із цього нового великого досягнення УНСоюзу та Громади. Захоплення виявляла зокрема молодь і деякі з них по кілька разів питалися, чи це справді українська будівля, щоб впевнитись, що це правда. Здавалося, що їхні почування, як і сама будівля, таки справді сягають хмар...

У стейті Ню Йорк встановлено примусову систему раціонування бензини

Олбані, Н. И. — Нюйоркський губернатор Малколм Вілсон, який минулого четверга одержав надзвичайні повновласті з зв'язку з енергетичною кризою, повідомив, що від вівтірка, 26 лютого, добровільна система раціонування бензини, встановлена два тижні тому, буде перемінена на примусову. Згідно з цією системою, авта, реєстраційні плитки яких закінчуються паристими числами могтимуть купувати бензину в паристі дні, а авта, реєстраційні плитки яких закінчуються непаристими числами, або складаються тільки з літер, могтимуть набувати бензину тільки в непаристі дні. Губернатор Вілсон також повідомив, що авта, збірники яких будуть на половину, або й більше наповнені, не зможуть закупити бензини. Ця система раціонування відноситься тільки до пасажирських авт, а не до автобусів, таксівок, амбулянсів і комерційних автомашин. У серйозних наглих випадках можна буде набути бензину, навіть коли день, наприклад, непаристий, а реєстраційна плитка закінчується паристим числом. Непридержання нововстановлених правил потягатиме за собою грошеву кару, яка виноситиме від 25 до 5,000 долярів і стосуватиметься як водіїв, так і власників бензинових стацій.

„ВІДІЙШОВ ВІД НАС"

Умирають наші члени:
Настав для них тяжкий час:
Колись везли їх на цвинтар,
Тепер йдуть самі від нас.

Пишуть: „Відійшли від нас"
Хоч і вже вони мертві
І дивуєшся, чому так
Про них пишуть в „Свободі".

Раз помер хтось — вже не встане:
Це відомо усім нам
Впокоївся він у Бозі,
Вже не піде від нас сам.

Може, краще лиш подати,
Хто і як ся називає:
„Помер" треба написати:
Нехай з Богом спочиває.

Грудень 1972. В. Цісик

П. С.

Я є старий союзовець
На конвенціях бував.
Щоб Відділи відходили —
Ніколи я не чував.
Як помру, то так й пишіть ви,
Хоч це може вам не влад,
Щоб часом хтось не подумав,
Що я вернусь ще назад.

19 лютого 1974

ЗВІДОМЛЕННЯ ІЗ ЗБІРКИ НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ В 1973 РОЦІ

Ню Йорк. — Український Конґресовий Комітет Америки повідомляє всі свої складові Організації, як і Відділи УККА, про повний успіх цьогорічної збірки Національного Датку.

На час замкнення рахунків в дні 15-го січня цього року всі вплати до УНФонду в 1973 році дали 110,979.76 дол.

Ця сума складається з таких вплат:

Індивідуальні вплати	$ 96.964.51
Членські вкладки від організацій	13,185.00
Спеціяльні датки	830.25
Разом:	**$ 110,979.76**

Дві третіх від цієї суми переслали Відділи УККА. Ці гроші були зібрані їхніми збирачами, а тільки одна третя — це були переслані вплати наших громадян, що живуть і працюють майже по всіх стейтах Америки.

Нижче подаємо список Відділів УККА, які в 1973 році зібрали до УНФонду 300.00 або більше. Таких місцевостей є 56. Згідно із долученою табелею, перше місце зайняла Філядельфія із вплатою 10,601.00 дол. Друге місце має Ню Йорк із вплатою 9,306.00 дол. Третє місце в цьому році зайняли 2 Відділи УККА в Детройті, Мич. І так: Південно-Східній Мичиґен колишній Відділ Гемтремк-Детройт-Схід — зібрав 6,363.00 дол., а Детройт Метрополітальний — 796.00 дол., так що разом Детройт в цьому році має зібраних 7,159.00 дол. Четверте місце зайняло Чикаґо із вплатою 5,409.00 дол, а п'яте — Нюарк-Ірвінґтон із вплатою 5,351.00 дол.

Понад 2,000.00 дол. зібрали такі місцевості: Рочестер, Н. И., Боффало, Н. И., Гартфорд, Конн., Джерзі Сіті, Н. Дж., Сиракюзи, Н. И., Пассейк-Кліфтон, Н. Дж., Клівленд-Парма, Огайо, Ню Гейвен, Конн., Бостон, Масс.

Понад 1,000.00 дол. зібрали місцевості: Янґставн, Огайо, Балтимор, Мериленд, Ню Бронсвік-Бавнд Брук, Н. Дж., Західня Пенсильвенія, Дж., Західня Пенсильвенія із Відділом УККА в Піттсбурґу, Лорейн, Огайо, Вашинґтон, Д. К., Виллиментик, Конн., Елизабет, Н. Дж., Міннеаполіс, Мінн., Ютика, Н. И., Бриджпорт, Конн., Трой, Н. И. Отже разом 26 громад зібрали більше, як по 1,000.00 дол. в цьому році.

В нашому Викazі є всіх поданих громад, які брали активну участь в збірці Національного Датку 56, з цього числа 30 громад зібрали по 300.00 дол. або більше, в залежності від кількости українського населення в даній місцевості. І якраз про них мусимо висловитися з великою похвалою і признанням, бо в тих малих громадах платність Національного Датку є майже поголовна. Всі вони часто зустрічаються чи то в церкві, чи в Народних Домах і їм легко себе сконтролювати, хто вже має вплачений Національний Даток, а хто ще ні. Цього не можемо сказати про великі міста, де є брак громадської контролі. Наші громадяни живуть тут в передмістях і дуже рідко контактуються один з одним.

Рік-річно канцелярія УККА проголошує поіменний список жертводавців і платників до УНФонду. В тому списку є вичислені сотні різних місцевостей, де живуть і працюють наші громадяни, але їх є мала кількість і вплати з тих місцевостей не осягають суми 300.00 дол. Через це не можна їх внести до нашого Виказу Громад.

Подаючи це звідомлення, Екзекутива Українського Конґресового Комітету Америки висловлює велике признання всім головам наших Відділів, референтам збірки — прізвища яких є поміщені в нашій табелі, за їх труд і співпрацю у збірковій акції 1973 року. Без їхньої співпраці і жертвенности ми не мали б того осягу, що його маємо в минулому році. Найбільша наша подяка належиться всім жертводавцям і сталим платникам Національного Датку, які від 1950 року своїми вплатами дають можливість Українському Конґресовому Комітетові Америки переводити свою працю.

Екзекутива
Українського Конґресового Комітету Америки

	Місцевість	Голова Відділу	Референт збірок УНФ	1973	1972
40	Менвіл-Соммервіл і околиці, Н. Дж.	— —	М. Захарко В. Матіїв	$ 530.00	555.00
41	Коговс, Н. И.	Ю. Бачинський	М. Сосяк	528.00	300.00
42	Сан Франціско, Каліф.	О. Кладко	Т. Кульчицький	501.00	285.00
43	Елмайра, Н. И.	І. Чопко	В. Довжицький	465,00	60.00
44	Норвич, Конн.	М. Техловець	Ю. Турич	455.00	531.00
45	Маямі, Флорида	М. Ракуш	Р. Балабан	435.00	350.00
46	Стейт Вірджинія	—	—	425.00	435.00
47	Перт Амбой, Н. Дж.	П. Стахів	—	386.00	125.00
48	Колчестер, Конн.	Д. Сокольський	М. Коцур	385.00	655.00
49	Ню Бритен, Конн.	Ст. Рочняк	—	360.00	180.00
50	Омага, Небраска	С. Болюбаш	П. Труш	355.00	300.00
51	Картерет, Н. Дж.	І. Глущик	—	345.00	435.00

Ганна Колесник у Балтиморі

Ніде правди діти вістка „Свободи" про перший концерт Ганни Колесник в Ню Йорку зробила своє.

Балтиморська українська громада очікувала на зустріч з примадонною Київської опери з якимсь побожним хвилюванням. Це ж бо вперше після десятиліть існування залізної заслони вибрали свободу світочі української культури виховані в УССР, що так ще недавно самі належали до упривілейованої артистичної верстви в окупованій Україні. Одначе Володимир і Ганна Колесники зреклися особистої професійної кар'єри, усіх привілеїв і слави та вибрали волю як вимовний протест проти нищення української культури і русифікації України.

Нічого дивного що в суботу 2-го лютого ц. р. заля Мерилендського Історичного Т-ва в Балтиморі о 7-ій год. вечора була виповнена вщерть. З'явились на цей концерт всі без ніяких різниць й старі і молоді, навіть недалека столична Вашинґтонська громада зарепрезентувала себе численною присутністю.

Появу Ганни Колесник на сцені в супроводі її чоловіка Володимира та племінника - акомпаньятора — 17-літнього Володимира Ратушного привітано ентузіястичними аплявзами, так як вітається рідних - великої міри мистців. У мисткині приємний сильний тембр, меццо - сопрано голос у високої кляси, граціозна, гідна і самопевна постава на естраді, легка життєрадісна усмішка, а передусім у Ганни Колесник приталанний дар полонити рідних слухачів своїм відчуванням їхніх настроїв, переживань, стремлінь та їхньої любови до поневоленої України.

Нічого дивного, що в західньо - европейському репертуарі пісень слухачі реагували захоплено, з ентузіязмом на такі щедоври у виконанні примадонни Київської опери як „Аве Марія" — Бах- Гуно або „Пієта" Сіґнор - Остраделі, але вже в українській патріотичній низці пісень повторилася Нюйоркська спонтанна реакція захоплення, подиву вдячности й любови до Ганни Колесник, родом з Донбасу. Як в Ню Йорку, так і в Балтиморі не одному заблисли на очах сльози радости і глибокого зворушення, коли співачка полонила всіх надхненним виконанням таких пісень, як: „Жита, жита" — Гнатишина, „Києве мій" — Шамо, „Дума про Нечая" — Січинського, а вже „Виростеш сину"—Майбороди — і „Два кольори", зелектризували громаду так, що усі виструнчились і вчинили мисткині довгоневгаваючу, спонтанну овацію.

Час від часу пані Колесник відводила від фортепіяну свого обдарованого акомпаньятора 17-літнього племінника Володимира Ратушного і з якоюсь гідною скромністю поручала його музичний хист фортепіянового супроводу на оцінку слухачам. Лише маестро Володимир Колесник, донедавна ще диригент Київського оперного Театру, не мав нагоди виявити свого таланту на цьому концерті, він разом з нами переживав з гордістю тріюмф своєї прикрасної дружини — Ганни Колесник.

Ще не втихли спонтанні аплявзи після так знаменної фрази у пісні: „Все на світі можна вибрати сину, вибрати не можна тільки матір і батьківщину", — коли молоденькі пластунки в національних строях Сяня Ласійчук і Нуня Чорна винесли на сцену кіш розкішних троянд і з вдячністю подали нашій дорогій гості. Приявні встали і знову спонтанно аплявдували співачці. Інж. Богдан Саламаха — голова місцевого Відділу УККА привітав втікачів із золотоверхого Києва Ганну і Володимира Колесників — бажаючи їм найкращих успіхів на свободолюбній землі Вашинґтона.

В англійській мові представив Ганну Колесник — англомовній публіці мґр Андрій Чорнодольський.

Цей, досі у нас, небувалий концерт спонзорував у Балтиморі місцевий Відділ УККА.

Тож, щасти вам Боже у всьому перші вільні ластівки окупованої України — славні Ганна і Володимир Колесники.

(АБУ)

А. КОСИГІН ЗАКІНЧИВ 70 РОКІВ ЖИТТЯ

Москва. — Совєтські партійні і державні чинники відзначали 21 лютого 70-річчя з дня народин совєтського прем'єра А. Косигіна. У повідомленнях з цього приводу говориться про „його великі заслуги для Комуністичної партії і для совєтської держави".

Проф. Наталя Осадча-Яната і д-р Роман Осінчук доповідали в УВАН

Ню Йорк. — Дві доповіді, одна з них проф. Н. Осадчої-Янати на тему української народної медицини, а друга, д-ра Р. Осінчука про новітні досліди в ділянці хворіб серця, прочитано на засіданні Відділу природничих і медичних наук УВАН у ЗСА, що відбулось у Ню Йорку 26 січня 1974 року.

Проф. І. Замша відкрив засідання і запропонував ушанувати пам'ять д-ра К. Панківського, який ще недавно, в жовтні минулого року, виступав на врочистому засіданні Академії, присвяченому сторіччю НТШ. Д-р К. Панківський був приятелем Академії, членом її Фундації від перших днів, і широко користувався архівом Академії, працювавши над своїми книжками.

Проф. Н. Осадча-Яната доповідала на тему: „Болегамувальні та нервозаспокійливі рослини в українській народній медицині". Матеріяли про лікувальне зілля вона зібрала під час своїх експедицій по Україні в 1930-их роках, а потім багато років опрацьовувала їх і ще далі опрацьовує та порівнює дані про вживання цілющих рослин в Україні з відповідними даними з інших країн світу.

На спеціяльно приготованій таблиці доповідачка показала хемічні складники рослин, що мають лікувальну дію, як нервозаспокійливі та болегамувальні ліки. Для лікування переважно застосовують настоянки та відвари з квітів, листя чи плодів рослин.

Дуже цікавим були цитати доповідачки з її записів по селах, як селяни описували симптоми нервових та психічних хвороб, проти яких певні рослини мають чудодійні сили. Так відвар квіток миколайчиків польових допомагає від „чорної хвороби" (епілепсії), також від „причини" і від „переляку". Переступень чорноягідний уживається як болегамувальний засіб. Настоянку з його листя радять уживати тим, „хто тоскує від любови або іншого лиха". Цю рослину уживали ще за часів Гіппократа, яких 2400 років тому. Отже чимало з народних лікувальних засобів мають давні традиції і поширені на просторах землі.

Всі знають сині волошки: хто милується ними, а хто журиться, що вони засмічують поля. В українській народній медицині радять пити настоянку з волошок „від переляку" і при хвилюванні. В Німеччині волошки застосовують як тонік. Лучні волошки рожеві, що ростуть на луках, теж беруть для заспокоєння нервів. Так у Богуславському районі Н. Осадча-Яната записала, що настоянку з рожевих волошок „приймають, коли у людини буває великий вихор", „коли людина помішається, або буває запаморочена". У багатьох місцевостях України уживають як ліки лісові суниці. Настоянку з листя суниць п'ють у Коростенському районі „при великій досаді". Також відома лікувальна дія суниць на Вінничині. Доповідачка дізналась у 1936 році від лікаря Юрченка у Вінниці, що він застосовує лісові суниці як нервозаспокійливий засіб. Цю рослину почали вивчати у фармацевтиці. Настоянку квіток вересу, що росте у дубових і соснових лісах, беруть від головного болю, а купаються у розведеній настоянці „від помішательства" (божевілля).

Отже виходить, що модерні транвілайзери річ не нова; в народі давно знали засоби як заспокоїти нерви, як боротися „з тоскою від любови або іншого лиха", чи по-модерному кажучи „з депресією". Навіть проти божевілля були ліки „від причини". Проф. Осадча-Яната сказала, що тепер ці лікувальні рослини, вживані у народній медицині, досліджує офіційна фармацевтика.

Д-р Роман Осінчук свою доповідь „Перші ознаки можливої передчасної смерти з приводу хвороби серця" пов'язав із своєю минулорічною доповіддю в Академії про артеріосклеротичні процеси, їхній розвиток та вплив на них харчування. Він коротко схарактеризував атеосклерозу вінцевих судин серця і поінформував про нові спроби лікарів-дослідників у Америці знайти пояснення — чому коронарна склероза поширюється серед щораз молодших людей і часто стає причиною серцевих припадків чи й наглої смерти. З цієї причини у ЗСА щороку вмирає понад 650,000 осіб, переважно чоловіків; з них, одна третина молодші 65 років, часто з великим досвідом і дуже корисні для своєї громади.

Доповідач розповів про методику недавно проведених наукових обстежень 11,000 чоловіків по всій країні. Спеціяльно розроблена програма охопила найкращі кардіологічні клініки та амбуляторії. Д-р Осінчук процитував ряд статистичних даних, що їх зібрав проф. Штамлер з Нортвестерн університету в Чикаго та інші дослідники. На підставі статистичних даних виявлено певні чинники, що сприяють виникненню коронарної склерози. Навіть у людей, що почувають себе зовсім здоровими, можна знайти деякі ознаки, що вказують на те, що здоров'я людини загрожене. Всіх чинників сім, але Штамлер вважає найважливішими три: куріння, підвищений тиск крови, високий вміст холестеролу в крові. Менш важливі чотири: знижена толеранція цукру, збільшення сечевої кислоти в крові, брак фізичного руху та деякі зміни в електрокардіограмі.

Закінчуючи доповідь, д-р Осінчук підкреслив, що люди середнього віку, навіть почуваючи себе добре, повинні бодай раз на рік йти на перевірку до лікаря та брати до уваги згадані фактори.

Д-р Волянський, виступаючи у дискусії, підкреслив важливість психічного стану при коронарній склерозі. Людина може мати невелику артеріосклерозу, але померти від емоційного стану.

В кінці засідання проф. І. Замша поінформував, що цими днями виходить з друку книжка Наталі Осадчої-Янати „Українські народні назви рослин", видання УВАН у ЗСА, друкувалась у друкарні „Свободи".

Л. Дражевська

Концерт української симфонічної музики

Едмонтонська Симфонічна Оркестра, яка зачисляється до кращих професійних оркестр у Канаді, підготовляє концерт української симфонічної музики. Диригентом симфонічної оркестри у цьому сезоні є П'єр Гетю. Участь у концерті візьме, славний уже в цілому світі, український піяніст Роман Рудницький, який виконає Бориса Лятошинського „фортепіяновий концерт" (т. зв. Слов'янський) із симфонічною оркестрою.

Концерт відбудеться 26 березня в найбільшій та найкращій концертовій залі міста Едмонтону в так званій Ювілейній Авдиторії, в якій є 2727 місць.

У програму концерту входять такі твори: „Увертюра бурлеск" Юрія Фіяли (Монтреаль), „Симфонічна поема" Сергія Яременка (Едмонтон), „Друга симфонія" Льва Ревуцького, Слов'янський концерт" Бориса Лятошинського із Романом Рудницьким як піяністом-солістом та „Балетова сюїта" Антона Рудницького (ЗСА).

Організаторами концерту є члени едмонтонського Клюбу Українських Професіоналістів та Підприємців.

Це перший раз на Заході Канади відбудеться концерт в якому міська професійна оркестра буде грати виключно українську симфонічну музику. Організатори концерту заздалегіть запрошують усіх та сподіються, що українське громадянство Едмонтону та околиці заповнить велику концертову залю.

Роман Н. Осташевський
голова програмового комітету

Український День Незалежности над Пацифіком

На фото: українська делеґація у посадника Сіятл, Веса Ульмана, з нагоди проклямації Українського Дня Незалежности. (Зліва) стоять: Ігор Івасик, Лесик Пономарчук, д-р Михайло Сасинюк, інж. Володимир Клос, голова делеґації — Павло Лавринюк, Ігнат Пономарчук, Ірина Липкевич, Соня Дикун, Кляра Дикун, Роза Липкевич, Марта Кордуба; в центрі (сидить) посадник Сіятл Вес Ульман.

Цього року, як і щорічно, українська громада приготовилася до відсвяткування 56-их роковин Проголошення Української Вільної і Незалежної Народної Республіки.

На Свято - Академію запрошено стейтову леґіслятуру, себто всіх стейтових сенаторів і репрезентантів, а також сенаторів і конґресменів з нашого стейту до федерального Уряду.

Відгук на запрошення вийшов понад усякі сподівання. З огляду на стейтову сесію, велике число стейтових законодавців прислали листи, телеграми, або телефонічно висловлювали свої привіти і побажання успіху, пояснюючи, що, будучи зайняті, особисто не зможуть брати участи, але духом вони з нами. Ґратуляції, поздоровлення та побажання успіхів одержано від сенатора Генрі Джексона, від конґресменів: Джоела Причарда, Брока Адамса, Лойда Мідса і від нашого губернатора Дана Еванса його заступника — Джона Черберґа, від посадника міста — Веса Улямана, від Латинської Асоціяції та багатьох інших осіб.

Ґубернатор стейту і посадник міста проголосили день 22 січня Днем Української Самостійности.

У неділю 20-го січня свято почалося Богослуженням, яке в намірені українського народу, відправив отець-суддя Джеймс Бартман. Відтак громада і гості, серед яких було багато сенаторів і стейтових репрезентантів, заповнили авдиторію на 500 осіб.

Програма Академії почалася американським гимном. Промову виголосив отець - суддя Джеймс Бартман. Співали Гудвін та Роберт Мк Ґрат, а танці виконали члени танцювального ансамблю з Вікторії (Канада) і члени танцювальної групи „Гоян вітер" з Сіятл.

Програма була на мистецькому рівні, якою захоплювалась українська публіка і не-українці. Її закінчено співом національного гимну. Майстер церемонії — Марта Кордуба.

Після Академії, публіка оглянула виставку українського народного мистецтва, яку підготовила і по-мистецьки уклала Олена Кирилюк-Остін.

З великим одушевленням учасники Свята розказували про красу і високий рівень української пісні, танцю, музики та народного мистецтва.

Радіо, телевізія і преса одержали повідомлення і копії проклямацій. Деякі часописи вмістили статті про наше Свято.

В. К.

З діяльности Вашинґтонської групи УВАН

Вашинґтонська група УВАН розпочала свою діяльність в новому академічному році двома доповідями, які відбулися в кінці січня ц. р.

Першу доповідь прочитав проф. Петро Одарченко на тему „Українські в'язні совєтських концтаборів в жидівській мемуарній літературі". Доповідач зробив докладний огляд книжок, які були опубліковані у вільному світі за останні півтора десятка років. Всі книжки жидівських авторів, колишніх в'язнів сталінських концтаборів, опубліковано, головно російською мовою, лише книжка „Четвертий вимір" — Авраама Шіфріна перекладена також і на українську мову. Поза книжкою „Четвертий вимір" доповідач приділив більше уваги спогадам Ю. Маґоліна, який так само, як і А. Шіфрін приділив чимало уваги українським в'язням. Особливо вище згадані автори тепло згадують відомих наших непохитних борців Верховного Архиєпископа Иосифа Сліпого, Михайла Сороку, Валентина Мороза, Юрка Шухевича, Святослава Караванського та багатьох інших, більшість яких ще й сьогодні караються уже в брежнєвських катівнях. Доповідач зачитав особливо характеристичні уступи з книжок різних авторів про українців, їхню незламну витривалість, та готовість допомогти кожному, хто також незламно тримав себе проти тиранії новітніх Неронів.

Після доповіді присутні ставили питання та ділилися враженнями з дуже цікавої доповіді.

Наступну доповідь, точніше свої враження, виголосила проф. Любов Марґоліна-Ганнсенн про сучасний Ізраїль, який вона відвідала на передодні останньої війни. Свої враження вона ілюструвала кольоровими прозірками. Багато ілюстроване було святе Місто Єрусалим. Присутні мали змогу докладно познайомитися з життям, побутом та здобутками молодої держави у всіх ділянках національного розвитку. Доповідь викликала жваву дискусію, поставлено багато питань, на які доповідачка давала вичерпні відповіді. Навіть уже по закінченні програми присутні зі зацікавленням обговорювали обидві доповіді.

Іван Дубровський

Розпочалися заходи щодо відкриття Суезького каналу

Каїро. — Перша стадія робіт над відкриттям Суезького каналу вже розпочалася. Використовуючи наймодерніший виряд, єгиптяни розмінували кільканадцять миль каналу і є всі вигляди, що ця робота поступатиме успішно. Разом з розмінуванням каналу робляться заходи, щоб очистити канал з затоплених кораблів, а також поглибити його до такої міри, щоб ним могли проїздити танкери величиною 250,000 тонн. Інженери опрацьовують пляни відбудови і розбудови знищених війною міст здовж каналу, в першій мірі Порту Саїд, Кантари, Імаїлю та Суезу. В оцінці головного контрактора Османа Ахмеда Османа, потрібно буде п'ять років часу для повної реконструкції каналу. Саме урухомлення каналу наступить вже в цьому році. Понад 100,000 людей знайде працю при каналі на час найближчих п'ять років.

Чергова виставка картин о. Сергія Пастухова-Кіндзерявого

Додатнім явищем у ділянці українського культурного буття на чужині є зростання зацікавлення мистецтвом, що виявляється хоч би бажанням молодих професіоналістів мати у своїх домах твори малярів. Тому наші мистецькі виставки втішаються увагою громадянства і то переважно молодшого покоління. Це заохочує такі організації як Об'єднання мистців чи Пласт та власників ґалерій частіше улаштовувати збірні й індивідуальні виставки, а мистцям дає наснагу до праці.

Так у цьому сезоні, від осени минулого року, у Філядельфії відбулася низка виставок, між ними і Кричевських, — батька і сина. А незадовго численна філядельфійська громада матиме нагоду познайомитися з творчістю о. Пастухова-Кіндзерявого на його індивідуальній виставці, від 1 до 3 березня ц. р.

Любителі мистецтва стрічались з його працями на шістьох дотеперішніх особистих виставках в Літ. — Мистецькім Клюбі в Ню Йорку, 1959 р. А у 1972 році Т-во Українських Інженерів представило громадянству о. Пастухова не тільки як маляра, але і як пропагатора гри на бандурі.

О. Сергій Пастухів народився і виростав на Карпатській Україні, у патріотичній родині колишнього старшини Українських Армій. Майбутній мистець виніс з дому любов до культури свого народу, яка зміцнилась під час Другої світової війни, в українській гімназії у Холмі. Мистецтво і філософію вивчав пізніш о. Сергій у Німеччині, в Ерлянґені, а богослові́є у семінарії в Гіршберґу. 1950 р. прибув він до ЗСА, де включився у суспільно-мистецьке життя, 1965 р. прийняв свячення і відтод получив служіння церкві музі.

Про його мистецькі успіхи не раз писали авторитетні критики, між ними проф. Д. Горняткевич, В. Барка й інші. Гарно оформлені програми його виставок віддзеркалюють багату релігійно-історичну тематику його творчости, а такі назви картин, як „Передгроззя", „Перший сніг", „Ранок", „Веселка", „Білі квіти" вказують, що мистець намагається також інтерпретувати у своїх працях вічну загадку природи.

І. К.

Гості з Ен-Арбору у Флинті, Міш.

Кожнорічно маленька флинтська громада при українській католицькій парохії св. Володимира справляє у січні „кутю" для своїх парохіян та гостей. Існує гарний звичай серед цієї жертвенної горстки людей (громада нараховує коло сорок родин), що кожна родина в цей день приносить щось з їжі, так що є нагода не тільки спільно в одній родині обмінятись думками, але й гарно погоститись. В цей спосіб затримуємо свої звичаї й серед родинної атмосфери пригадуємо нашим дітям про наше минуле.

Цього року це родинне свято нашої громади було іншим та гарнішим від попередніх. У неділю 6-го січня, на запрошення голови нашого Церковного комітету — Михайла Палагнюка та нашого пароха о. Мирона Ковча, приїхали до нас гості з мистецькою програмою з Ен-Арбору. Не зважаючи на снігову заметіль, прибули зі своїми дітьми п-во Княгиницькі, Чапельські, Огори, Рогачі, та Фіцаї. Вони ж бо ще менша громадка від нашої, але в них так багато запалу й охоти, що зуміли зорганізувати своїх дітей у танцювальну групу. Цих кілька родин також ведуть у себе суботню Школу Українознавства й тим доказують що при охоті, жертвенності, й наполегливості й маленька група людей може зробити багацько. І все це в ім'я задержання української самобутности, традиції — української справи.

І так, полонив нас своїм тенором та піснею „Не Плач Рахиле" проф. Северин Княгиницький; з не меншою ерудицією йому акомпаніювала проф. музики Леся Фіцай. З великою ніжністю та тонкістю відіграла проф. Фіцай фортепіянове сольо „Чар Карпатських гір". А діти Дада Чапельська, Орест Огор, Христя Огор, Роман Рогач та Христя, Маріянна, й Тереса Княгиницькі відтанцювали козачка, гопака, та танки „Лісоруби" й Тропак. І раділи ми та чудувались красотою виконання українського танку цими малими дітьми. Навіть найбільша українська громада могла бути б горда з цієї групи танцюристів. А батькам цих дітей належиться щире спасибі.

Хай ці маленькі українські люди служать прикладом для всіх тих, що кажуть „моя хата з скраю" або що в малій громаді нічого не можна зробити. Цих п'ять родин з Ен-Арбору є живим доказом, що так воно не мусить бути. Ціла Ен-арборська група відспівала нам й в'язанку колядок.

Л. М. К.

Христина і Петро Дзюби відсвяткували 25-ліття їхнього подружжя

День 23-го грудня 1946 року був пам'ятним днем для Христини і Петра Дзюби, теперішнього предсідника 367-го Відділу УНСоюзу, Т-ва Запорозька Січ, бо в тому дні відбулось їхнє довго пляноване вінчання. Не таким сподіваним було відзначення 25-ліття їхнього вінчання, яке відбулося в Рочестері 23-го грудня 1973 року. Доня Марія домовилась із приятелями батьків і підготовила це святкування в таємниці перед батьками. Під претекстом заручинової церемонії вона заповіла батькам, що влаштовує прийняття, на якому мала б вона одержати від нареченого заручиновий перстень.

Вечором 23-го грудня Марія та її наречений і батьки її Христина та Петро Дзюба зайшли до популярного тут ресторану, де, на превелике здивування батьків, було вже біля 40 осіб їхніх приятелів. Коли зібрані відспівали панству Дзюбам „Многая Літа", вони вже не мали сумніву, що їх сюди заманили на відзначення 25-ої річниці їхнього подружжя. Ще заки це прийняття в крузі приятелів родини Дзюбів закінчилося, Марія таки справді одержала від нареченого заручиновий перстень. Так ця дата залишиться напевно надовго у пам'яті батьків та молодої пари наречених.

Майстром церемонії на цьому прийнятті був Василь Попович, який покликав до привітів та побажань „многих літ" цілий ряд промовців. Відчитав він теж листа з побажанням від заступника гол. предсідника Володимира Сохана, який одержав секретну вістку з Рочестеру про пляноване відзначення подружжя Дзюбів. Але таємницю перед ювілятами зуміли додержати всі, які були зайняті підготовою для панства Дзюбів. Складаючи ще раз побажання многих літ ювілятам, належить згадати з подякою працю над підготовою цього прийняття пані Галан і пані Лехновської, а рівночасно треба привітати із заручинами молодят Марію та її нареченого, пляни шлюбу яких не є таємницею.

В. П.

СССР випробовує міжконтинентальні ракети

Вашинґтон. — Згідно з інформаціями з Пентаґону, Совєтський Союз перевів випробування нової великої міжконтинентальної ракети з багатозарядною бойовою головкою. Ракету вистрілено в Центральній Азії в район Мідвейських островів на Тихому океані, отже на віддалі яких 5,000 миль. Американські спостерігачі ствердили, що йшлося про багатозарядну бойову головку, бо кільканадцять її окремих частин досягнули незалежно визначені цілі.

Успіх Євгена Шморгуна

Балтимор (ДЮК) — У четвер 7-го лютого ц. р. обидва Балтиморські щоденники, „Балтимор Сан" та „Ньюз Америкен", на своїх сторінках подали широкі інформації про надзвичайний успіх в науці та в спорті сімнадцятилітнього українського юнака Євгена Шморгуна. Із — поміж 72 кандидатів, Євгена Шморгуна, учня 12-ої кляси середньої школи гленаймевано найкращим відмінником-спортсменом середніх шкіл стейту Мериленд.

Євген Шморгун

Щороку, Фундація Національної Футбольної Ліґи (Балтиморський відділ) разом з Балтиморським Спортивним Клюбом „Квортербеків" вибирають, з — поміж старшоклясників середніх шкіл стейту Мериленд, юнака який на протязі своїх чотирьохрічних студій відзначився не лише, як найкращий спортсмен ` але рівночасно був прикладним студентом. Цього року така честь вибору припала на Євгена який, не дивлячись на те що в своїй школі був капітаном команд тенісу, кошиківки та американського футболу, також зумів учитись на відмінно та зайняти першенство в своїй клясі, осягаючи, нечуваний в історії цієї школи, академічний успіх — отримуючи з усіх предметів на протязі чотирьох років — відмінні оцінки. На імпозантному бенкеті-вечорі, влаштованому з цієї нагоди, в присутності понад тисячу гостей та відомих спортсменів Балтиморських професійних спортивних клюбів, Євгенові вручено заслужений трофей першенства та чек на 2,500 долярів, як стипендію до університету за його вибором.

Осягати вершин — Євгенові не є новиною! Уроджeнець Балтимору, Євген був зразковим учнем Школи Українознавства при українській православній парафії св. Михаїла. З переїздом родини до містечка Вест Френдшип, між Балтимором, а Вашинґтоном, Євген вступає до Вашинґтонської школи українознавства, яку закінчує з успіхом в 1973 році.

Євген є пластун-розвідувач 45-го Куреня ім. Володимира Великого у Вашинґтоні та абсольвентом-першуном „Лісової Школи". В 1973 році, він був членом організаторів та інструктором пластового піонерського табору. В плянах Євгена на майбутнє є стати лікарем. Свої передмедичні студії Євген плянує почати з кінцем літа в Свартсморському коледжу. Ми більше ніж певні, що Євген і цієї мети — досягне! Євген має трьох братів — Івана, Марка та Данила. Старший з них Іван, є кадетом-студентом морської військової академії в Аннаполісі, Мериленд.

Підготовляють зустріч з проф. В. Кубійовичем в Нюарку

Ірвінґтон. — Вечером 21-го лютого тут відбулося засідання Комітету для влаштування громадської зустрічі з редактором Енциклопедії Українознавства проф. Володимиром Кубійовичем. Згідно з одержаними інформаціями від окремих членів Комітету, підготовка до зустрічі, що запляновано в Українському Народному Домі на 9 березня, проходить задовільно. Ініціятори задоволені позитивним відкуком серед громадянства, пожертви якого уможливлять закінчити видання останніх двох томів енциклопедії. На засіданні були обговорені також закиди, що їх піднімають окремі особи проти редакційного оформлення деяких гасел в енциклопедії. Щоб з'ясувати це питання і внести ясність у справу, Комітет вирішив попросити проф. В. Кубійовича на окрему зустріч з участю членів комітету і заінтересованих осіб. Підготовчий комітет, до якого входять представники місцевих організацій очолює д-р Степан Ворох. Крім підготовки самої зустрічі з проф. В. Кубійовичем Комітет плянує акцію якнайбільшого поширення комплектів самої енциклопедії.

„Ялинка" у Бавнд Бруку

Знову прийшли і пройшли Різдвяні Свята, і Школа Українознавства і Релігії при православній церкви-Пам'ятнику в Сауд Баунд Бруку влаштувала традиційну ялинку і концерт колядок. 20-го січня ц. р. батьки і гості вщерть заповнили залю Осередку, щоб почути й побачити, який поступ зробили діти школи й курсанти гри на бандурі при школі.

Програма була милою несподіванкою. Концерт відкрила „капеля": на сцені, плече-вплече сиділи три ряди бандуристів, — це молодша група учнів, старша група учнів, і група матерів, а за ними й по-боках стояли всі учні школи, як сардинки, разом понад пів сотки осіб. Вони виконали колядки „Бог Предвічний", „Во Вифлиємі" і „Бог ся рождає", — останню — двічі, присвятивши повторення приявному Владиці Митрополитові Мстиславові.

Новою, але зіспіваною групою, виявився квартет одинадцятилітніх учнів; Лідія Яцусь, Наталка Павловська, Віктор Сизоненко і Андрій Паливода, — який під супровід бандури в руках юного Тараса Павловського виконав колядку „Днесь поюще", кант „По Святій горі"; і щедрівку „Щедрий вечір, добрий вечір". Тоді знову сцену заповнили всі учні школи і на три голоси заспівали „Добрий вечір тобі", „По всьому світі", „Веселая нам новина", і „Нова радість стала". Програму переплітано деклямаціями у виконанні Наталки Грибович і Віри Могили.

Сольоспівом „Ой, горе тій чайці" в обробці до бандури Ю. Юрченка представився громаді Михась Стоцько, молодий член Капелі Бандуристів при Станиці І. УД-УНА в Нюарку. Потім тріо членів тієї ж капелі, Володимир Юркевич, Михась Стоцько, і Василь Шкрет, виконали „Запорізький марш" Ю. Сінгалевича, а на закінчення концерту керівник курсів гри на бандурі Володимир Юркевич виконав пісню „Сіяв мужик гречку" у обробці до бандури Ю. Юрченка.

Згодом Святий Миколай роздав дітям подарунки, і перекускою закінчено вдале свято.

Це перша ялинка, на якій ми побачили плоди труду Володимира Юркевича, який тільки від жовтня м. р. перебрав керівництво курсів гри на бандурі при школі в Сауд Ваунд Бруку, після відходу проф. Романа Левицького. Віддавши належну пошану і вдячність маестрові Левицькому за його вклад у початковий розвиток курсів, стверджуємо, що талант і посвята маестра Юркевича позитивно відбивається на його учнях, і вони наглядно підіймаються на щораз вищий рівень.

Поважна частина заслуги за успіх концерту належиться й учителям співу у школі, — Мирославі Павловській і Йосипові Креті, які не пожалівши свого труду, приготовили дітей до виступу.

Директор школи, проф. Василь Григоренко гордий, що його школа успішно політ писалася. Тільки, як сказав конферансьє — учитель О. кса Шевченко, — нам треба більшу сцену і більшу залю.

Я. П.

КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕГАТИ УНСОЮЗУ Й КАНДИДАТИ НА НИХ! СТАТУТ УНС ВИМАГАЄ, ЩОБ КАНДИДАТ НА ДЕЛЕГАТА „ВИЯВИВ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ ТА РОЗВИТКОВІЙ ПРАЦІ УНС", А 80-РІЧНА ТРАДИЦІЯ ВИМАГАЄ ВІД КОЖНОГО ДЕЛЕГАТА ПРИДБАТИ ПЕРЕД КОНВЕНЦІЄЮ ЩОНАЙМЕНШЕ „ДЕЛЕГАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ УНС. ПОДБАЙТЕ ПРО НЕЇ НЕГАЙНО!

Кіссінджер задоволений вислідом нарад із представниками держав Західньої Півкулі

Вашинґтон. — Хоч державному секретареві Генрі Кіссінджерові не пощастило переконати 24-ох міністрів закордонних справ держав Південної та Центральної Америки, що треба створити „нову спільноту Західньої Півкулі", то він всеодно виявив велике задоволення з висліду 3-денних нарад, які відбувалися в Мехіко Сити та закінчилися в суботу, 23-го лютого. Більшість представників держав Латинської Америки також виявили задоволення. Кіссінджер, за словами одного дорадника, хвалив „дух співпраці", виказаний представниками південних сусідів ЗСА, та заявив, що навіть їхня критика Америка „була конструктивна". Як відомо, в четвер, 21-го лютого разпочалися наради міністрів закордонний справ всіх держав Західньої Півкулі, крім Канади, Куби та нової самостійної держави Ґренади. Після нарад, які відбувалися за закритими дверми, міністри закордонних справ оприлюднили спільний комунікат, який накреслив питання й проблеми заторкнені під час цісї конференції. Наприклад, було постановлено в майбутньому частіше відбувати такі неформальні дискусії, або навіть переговори, для полагоджен ня непорозумінь між державами Західньої Півкулі. Раніше всі проблеми такого характеру були передані Організації Американських Держав. Хоча ця організація існуватиме надалі, то міністри закордонних справ вважають, що вона не досить гнучка й тому воліють відбувати більш неформальні дискусії та наради, які розв'язували б спільні проблеми. У спільному комунікаті, оприлюдненому в неділю, 24-го лютого, міністри закордонних справ також ствердили потребу створення системи економічної співпраці поміж всіми державами Західньої Півкулі та обіцали розглянути пропозицію Г. Кіссінджера щодо створення „апарату" для розв'язання проблем, які могли б виринути між ЗСА та південними сусідами. Вони також зобов'язалися частіше радитися з Генрі Кіссінджером щодо ролі американських корпорацій в економіках Південної та Центральної Америки та щодо націоналізації цих фірм урядами цих країн. Ці проблеми будуть обговорені також на наступній конференції Організацій Американських Держав, яка відбудеться в квітні ц. р. Натомість ЗСА обіцяли імпортувати більше продуктів із країн Латинської Америки, відкрити цим країнам доступ до американських фінансів і погодилися співпрацювати в ділянках наукових дослідів, технології тощо.

Нафтової політики араби вчились в Гарварді

Вінніпеґ. — Як повідомляє газета „Вінніпеґ Трибюн", араби вчились „нафтової штуки" у славному Гарвардському університеті. Вони масово, пише газета, записувались на факультети т. зв. „бизнес адміністрейшен", вчили наполегливо і пильно, проникали в усі таємниці міжнародної політики американських компаній ,а, повернувшись назад до арбських країн, вони вміло, фахово і спритно перебирали у свої руки американські й інші нафтові підприємства. У Гарварді вони також довідалися, що, наприклад, нафтовий бойкот, якщо б його застосувати, був би величезним ударом для індустріяльних країн. Там у Гарварді сказали їм також і те, „що нафта — це політичний інструмент", але треба спритно ним орудувати.

Югославський уряд відмовив візи М. Мігайлову

Александрія, Вірджінія. — Сестра югославського есеїста і публіциста Мігайла Мігайлова Марія Івусіч повідомила пресу про те, що югославський уряд відмовив виїздної візи для її брата, який плянував відвідати її в ЗСА, а також взяти участь у симпозіюм в Каліфорнії на тему „Проблеми забороненого і принижуваного знання". Згідно з заявою М. Івусіч, брат не дав їй ніяких точніших пояснень. М. Мігайлову не вільно мати пашпорту без спеціяльного урядового дозволу у зв'язку з цим, що він був засуджений за свої „ліберальні писання" і якийсь час перебував у в'язниці. М. Мігайлов, син російського еміґранта живе в Новому Саді. Загально відомий його „портрет совєтського літературного і інтелектуального життя" — „Московське літо".

Пакістан визнав самостійність Банґлядеш

Лаґоре, Пакістан. — Напередодні конференції мохаммеданських держав уряд Пакістану вирішив впорядкувати відносини з усамостійненою частиною своєї колишньої державної території — Східнього Пакістану, населення якого проголосило незалежність своєї країни, користаючи з пакістансько-індійської війни в 1971 році. Фактично, Пакістан був вже давніше готовий визнати самостійність нової держави Банґлядеш, але ставив як передумову погодження банґлядешського уряду звільнити всіх пакістанців і припинити суди над т. зв. воєнними злочинцями. Тепер, під натиском інших мохаммеданських держав, зокрема Єгипту, Савдійської Арабії та Індонезії, Пакістан зрезиґнував з цієї вимоги і формально визнав самостійність Банґлядеш, в кордонах якої проживає понад 70 мільйонів мохаммедан. Безпосередньо після проголошення визнання Пакістаном Банґлядеш в Лаґоре почалася конференція голів мохаммеданських держав, а голова делеґації конференції міністер закордонних справ Кувейту Ахмед аль-Жабер передав в Дакка особисто запрошення взяти участь в конференції прем'єр-міністрові Банґлядеш шейкові Раґманові. Таким чином пощастило поладнати затяжний конфлікт між Пакістаном і Банґлядеш, що утруднювало тісніше порозуміння між мохаммеданськими країнами.

Мохаммеданські держави вимагають звільнення Єрусалиму та окупованих територій

Лаґоре, Пакістан. — Лідери 38 мохаммеданських держав, які разом начислюють понад 700 мільйонів населення, на своїй триденній нараді 22 - 24 лютого формально засудили американську підтримку для Ізраїля і водночас схвалили резолюції, в яких вимагають звільнення всіх арабських територій, окупованих від 1967 року, включно з старою частиною Єрусалиму, де находиться свята для всіх мохаммедан мечеть Омара. Резолюції лаґорської мохаммеданської конференції є сформульовані у дуже різкій формі, яку можна б визначити, як ультимативну, зокрема, коли мова йде про Єрусалим.

В Єгипті скасують торговельні обмеження

Каїро. — В загальному пляні стимулюванні господарського життя країни, єгипетський уряд заповів скасування ряду обмежень для приватних підприємців на відтинку імпорту та експорту, а також в загальному, коли йдеться про приватний торговельний сектор. Лібералізаційні постанови мають бути проголошені в близькому часі. Разом з лібералізацією економіки уряд плянує, як інформують, лібералізацію також на політичному відтинку, включно із скасуванням цензури, стислого поліційного нагляду за населенням тощо. Майже всі політичні в'язні вже звільнені з ув'язнення за винятком кол. віцепрезидента Алі Сабрі та його групи, яка готувала повалення президента Анвара ель-Садата.

Здвигнім пам'ятник на могилі сл. п. Михайла Лучковича

Немає сумніву, що дев'ять років послування Михайла Лучковича у Федеральному парляменті в Оттаві (1926-1935) стали переломовою подією в житті канадсько-української спільноти. Тоді перед Канадою та її виборними представниками став молодий, золотоустий представник „людей у кожухах", людей до того часу всяко принижуваних, яких вважали не за рівних громадян Канади, але за робочу силу, щось ніби за канадських муринів. У своїй славетній промові проти нападу єпископа Лойда, в обороні свого народу став Михайло Лучкович, перший український посол в Оттаві, став так пристрасно і відважно, що його могутній голос задзвенів по всіх кутах Канади та розніcся далеко й широко поза її кордонами. З того часу українські поселенці, їхні діти й внуки, піднесли вгору свої голови, з того часу вони піднеслися до того самого рівня, що й канадські британці і французи, з того часу почався буйний розвиток канадсько-української спільноти.

Водночас посол Михайло Лучкович став з такою самою силою і відвагою в обороні прав українського народу в Україні, виступаючи гостро проти його поневолювачів, російських комуністів і поляків. Так він накреслив шлях діяльности всіх наших парляментарних представників, федеральних і провінційних, ним, цим шляхом, і досі йдуть наші кращі представники в законодатних установах Канади.

Життя М. Лучковича, політичне й особисте не було щасливе. Ми, українсько-канадська спільнота, ніколи не сплатили йому великого довгу вдячности за його життя. А тепер можеме скласти йому останню маленьку прислугу, побудувати пам'ятник на його могилі, гідний його великих заслуг, на українському цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні.

Не поскупімося! Складім свої щедрі пожертви на те, щоб вшанувати велику Людину, нашого славного Михайла Лучковича, нашого розумного й відважного Провідника, що трудився для нас до останнього свого віддиху на цій землі!

За Комітет побудови пам'ятника на могилі Михайла Лучковича:

**Дмитро Прокоп — голова
Іван Козак — секретар**

Пожертви просимо слати до: Heritage Saving & Trust Compani, 1066-100 Street
чеки виставляти на — Michael Luchkowich Memorial Fund

Чжоу-Ен-лай уточнює цілі „ідеологічної кампанії"

Гонк Конґ. — З нагоди перебування в Китаю президента Замбії Кеннета Каунди прем'єр Чжоу Ен-лай на бенкеті в його честь виголосив промову, в якій зайняв становище до нової хвилі „культурної революції" в Китаю. Згідно з заявою китайського прем'єра, чергова „культурна революція" має особливе значення, як продовження попередньої „культурної революції" в загальному контексті ідеологічної боротьби Китайської комуністичної партії. Мета цієї революції — „поширити великі досягнення Великої Пролетарської Культурної Революції, сконсолідувати диктатуру пролетаріяту і недопустити до реставрації капіталізму". Останній публічний виступ Чжоу Ен-лая має особливу вимову, бо недавно поширилися вістки, що справді „культурна революція" мала б бути звернена проти нього особисто і його політики, головно на відтинку взаємин з ЗСА. Виступаючи з промовою на таку тему і вказуючи, що „культурна революція" є стисло контрольована, Чжоу Ен-лай посередньо опрокинув того роду здогади.

Нові правила війни дадуть охорону повстанцям

Женева. — Тут почалися 20 лютого наради представників 117 держав для опрацювання нових „правил війни", на основі яких переведено б реформу досі зобов'язуючих правил ведення війни. Безпосередньою причиною скликання цієї конференції є поширення повстанських воєн у світі, що зумовляє конечність врегулювати умови ведення того роду воєн. Конференція має опрацювати систему правил, які дадуть охорону цивільному населенню, яке не бере участи у збройних діях, а також забезпечить гуманне трактування полонених повстанців і учасників громадянських заворушень і конфліктів. Два нові додаткові протоколи будуть схвалені як доповнення чотирьох конвенцій з 1949 року про охорону жертв війни. Ці конвенції, що їх спонзорував Міжнародний Червоний Хрест, досі ратифікувало 135 держав.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу у Філядельфії, Па.

повідомляє оцим, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Филядельфійської Округи УНСоюзу

— відбудуться —

в неділю, 3-го березня 1974 року

в залі ДОМУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
при 5004 Н. Олд Йорк Рд., Філядельфія, Па.

ПОЧАТОК о год. 1:30 по пол.

НА ПОРЯДКУ ДНЯ НАРАД:

1. Відкриття. 2. Вибір Президії. 3. Вибір Номінаційної Комісії. 4. Відчитання протоколу з попередніх загальних зборів. 5. Завваги до прочитаного протоколу і його приняття. 6. Звіт членів Управи: голови, секретаря і касира. 7. Звіт Контрольної Комісії. 8. Дискусія над звітами. 9. Уділення абсолюторії управі. 10. Доповідь проф. Івана Телюка. 11. Вибір Управи і Контрольної Комісії на рік 1974. 12. Внесення і побажання. 13. Закриття зборів.

До участи в зборах зобов'язані предсідники, секретарі, касири і конвенційні делегати наступних Відділів УНС:

10, 32, 45, 62, 83, 105, 116, 128, 153, 156, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 383, 388, 397, 422, 424, 430, 479.

У зборах візьмуть участь наступні Головні Урядовці УНСоюзу:

Проф. ІВАН ТЕЛЮК, заст. гол. предсідника,
Д-р БОГДАН ГНАТЮК, головний контролер,
Д-р ІВАН СКАЛЬЧУК, головний контролер.

По зборах відбудеться

Спільна Перекуска

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Д-р Володимир Галан, почесний голова — Інсп. Осип Бакай, почесний голова
Степан Гаврищ — голова
Іван Данилівський, касир — Петро Тарнавський, секретар
Мгр. Іван Скочиляс — голова Конт. Комісії

НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ!

В п'ятницю, 1-го березня 1974 року

о год. 7:30 вечора
в ДОМІВЦІ Т-ВА „ДНІСТЕР" 361 ВІДДІЛ УНС при 119 Еве. „А", між 7-8 вул. в Ню Йорку

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНС міста НЮ ЙОРКУ і ОКОЛИЦІ

До участи в яких запрошені Урядовці, Представники та конвенційні Делегати наступних Відділів:

4, 5, 6, 8, 13, 19, 46, 69, 86, 88, 117, 130, 158, 184, 194, 195, 200, 203, 204, 205, 210, 211, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 433, 435, 450, 455, 457, 485 і 489.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Приняття протоколу попередніх Зборів.
4. Звіти з діяльности Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення звільнення Окружній Управі.
7. Вибір Окружної Управи та Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1974 рік.
9. Доповіді Головних Урядовців.
10. Різні справи.
11. Закриття зборів.

У зборах візьмуть теж участь

ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ і ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ, обласний організатор на місто і стейт Ню Йорк

Закликаємо всі Відділи і їх уряди та конвенційних Делегатів, як і інших активних союзовців, взяти участь у цих Зборах.

ПІСЛЯ ЗБОРІВ — ПЕРЕКУСКА

За Окружну Управу:

Іван Флис, голова — Микола Хоманчук, секретар

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Перт Амбойської Округи

повідомляє, що

в неділю, 3-го березня 1974 року

в залі
Української Католицької Парафії
в Картерет при 719 Рузвелт Авеню
о год. 3-ій по пол.

— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Перт Амбойської Округи УНС

НА ПОРЯДКУ ДНЯ НАРАД:

1. Відкриття. 2. Вибір Президії. 3. Вибір Номінаційної Комісії. 4. Прийняття протоколу з попередніх загальних зборів. 5. Звіти членів Управи і Контрольної Комісії. 6. Дискусія над звітами. 7. Уділення абсолюторії управі. 8. Доповідь представника УНС. 9. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1974 рік. 10. Привіти, внесення і побажання. 11. Закриття зборів.

До участи в зборах зобов'язані всі предсідники, секретарі, їх заступники, касири, організатори і конвенційні делегати слідуючих Відділів УНС:

104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 344, 349, 353, 372.

У зборах візьме участь —

ВОЛОДИМИР СОХАН, заступник головного предсідника і рекордовий секретар.

ОКРУЖНА УПРАВА:

Іван Рачинський, секр. — Омелян Граб, гол.

ДО УКРАЇНСЬКОГО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

час СКВУ формула УВІдеалу замість допомагати зберегти наші молоді покоління при українстві, буде їх відштовхувати від нього. Вияснимо, чому так думаємо:

Отож, згідно з формулою УВІдеалу, справжнім українцем в діяспорі є той, хто зберігає і плекає рідну українську мову, має християнський світогляд, як „антитезу сучасним течіям матеріялізму, нігілізму, анархізму, бегавіоризму і атеїзму" і т. п.

Віра в Бога, згідно з християнським вченням, є ласкою Божою. Чимало осіб не можуть мати тієї віри, дарма, що за нею шукають. Теологи роздумують над цим питанням і не можуть зрозуміти, чому Бог одним дає ласку віри, а другим ні. Фактом лишається, що є чимало невіруючих людей. Оці невіруючі стають на позиції агностицизму, світського гуманізму, а може дехто стає і переконаним атеїстом. Згідно з формулою УВІдеалу такі люди між нами не є повновартними українцями.

Розгляньмо іншу характеристику українців у діяспорі (згідно з формулою УВІ), а саме вимогу „зберігати і плекати українську мову" і мати „любов до матірньої української мови". Припадково, в тому самому числі „Свободи" (ч. 27), в якому повищі вимоги УВІ були висловлені, появився допис проф. М. Брицького (з Іллинойського університету) про те, як то відштовхується від українства молодих студентів тільки тому, що вони не знають української мови. Студенти, що володіють українською мовою (мабуть тому, що є тільки другим поколінням, тобто дітьми новоприбулих емігрантів) вважають тих, що цієї мови не не знають,не „справжніми", чи повнонаціональними українцями. Ці ж знову, почуваються чужими між нібито „справжніми" українцями, відходять назавжди від української групи. Введення двомовности на сходинах студентської громади в тому університеті поліпшило ситуацію, але, як пише проф. Брицький, „ця справа має глибший аспект". (Допис проф. Брицького п. н. „Впустіть їх" був друкований в англійській частині „Свободи" ч. 27, 9-го лютого 1974).

В статті „Канадська демографія і деякі висновки" („Свобода" ч. 31, 15 лютого), М. Сосновський, проаналізувавши демографічні дані Канади (на основі останнього перепису населення), вказує, що 47 відсотків канадських українців — української мови не знає і не розуміє. Якщо додати 27 відсотків українців, що тільки розуміють українську мову, тоді виходить, що 74 відсотки канадських українців по-українськи не говорять, Цей відсоток буде збільшуватися з кожним роком, коли покоління новоприбулих (звичайно вже в старшому віці) вимиратиме.

Соціологи давно вже ствердили, що етнічна мова перестає бути розговірною мовою вже в третьому поколінні іміґрантів. Такі є „закони" дійсности. Замість розуміти цю дійсність і ставити цілі, що їх можна здійснювати і тим самим тією дійсністю до деякої міри керувати, в нас твориться міри керувати, в нас твориться формули ідеалу з вимогами, яких здійснити не можна. Тим самим ми віддаляємося від дійсности і від реального ґрунту. Якщо поставити мову як суттєву вимогу УВІдеалу і національної ідентичности, тоді за яких 50 років ані в Канаді, ані в ЗСА українців не буде, бо ж українська мова не буде збережена і не буде плекана (тобто не буде розговірною мовою).

МАЛІ ЗМІНИ, А БАГАТО

(Продовження зі стор. 2-ої)

ня Києва подала як рідну мову українську, і Воллес міг чути нашу мову в Києві.

Від того часу помосковлення наших міст зробило великий поступ через школу, церкву, пресу, адміністрацію службу у війську. Комуністичний режим, накинутий Україні з Москви намагається викоренити національну свідомість й окремішність нашого народу від „старшого брата" вихованням у школах і щоденною пропаґандою (радіопередачі з Москви мовою російською), та через російську мову в дитячих садках і притулках. Цим Москва творить свого роду яничарство: колись турки брали, християнських дітей, виховували їх в дусі ісляму і робили з них провідників війська, адміністраторів, дипломатів і т. д.

Найбільша небезпека для нашого народу — російська колонізація, переселювання людей з Московщини в Україну, де „старші брати" мають усякі привілеї порівняно з українською людністю. За царського режиму російська колонізація прямувала на Схід, за Волгу і за Урал.

Інтеліґентний журналіст — Воллес — помітив у своїх російських приятелів особливу „чутливість" щодо України: вони не визнавали наші національні індивідуальності, уважали українців („малоросів") за частину єдиного російського народу. Ця уява „гуляє" й досі серед російської „білої" еміґрації; вона така живуча, що й відомий американський дипломат Джордж Кеннан писав не так давно, мовляв, українці „центральних районів" не бажають відділитися „від головної маси російського народу". Його брошура — „Про політику щодо комуністичного світу" (Он дiлiнг віт ди Коммюніст Ворлд), 1964 р.

Ці слова показують, що п. Кеннан уважає українців за „меншу масу" єдиного російського народу. Сер Доналд Воллес, навпаки, побачив Україну як національну індивідуальність, хоч вона під царським „караулом" ще не могла виступити на арену історії, як активна, свідома сила.

Джерзі Сити й Околиця!

В п'ятницю, 1-го березня 1974 року

о годині 7-ій вечора
в приміщенні
Українського Народного Дому
при Fleet & Oakland Ave., Jersey City, N.J.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делегати наступних Відділів:

з Джерзі Сити: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287; з Байон: 213 і 281.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіт з діяльности Окружної Управи;
2. Вибір нової Окружної Управи й Контрольної Комісії;
3. Обговорення конвенційної кампанії для осягнення 90,000 членів;
4. Обговорення відзначення 80-річчя УНСоюзу;
5. Доповіді головних урядовців;
6. Різне.

В зборах візьмуть участь:

ГОЛОВНІ УРЯДОВЦІ з канцелярії УНСоюзу та СТЕПАН ГАВРИШ, асистент орг. відд. УНС

ЗА УПРАВУ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ:

Мирон Сірий, гол. — Йосиф Зубрицький, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 1-го БЕРЕЗНЯ 1974 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори 267-го Відд. о год. 6:30 веч. в бюрі адвоката І. Флиса, 100 2-га Авеню. — Іван Флис, предс., Гльорія Толопка, секр.

НЕДІЛЯ, 3-го БЕРЕЗНЯ 1974 р.

ЧИКАГО, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. Володимира 114 Відд. о год. 12-ій дня в парохіяльній залі св. Володимира при 2250 В. Кортез. На порядку: звіти членів Управи і К. Комісії та вибір нової Управи і К. Комісії на 1974 р. — М. Нікольс-Ткачук, гол., В. Бережан, секр.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Вілкс Беррі, Па.

повідомляє, що

в суботу, 9-го березня 1974 року

о год. 6:00 вечора
в ПАРОХІЯЛЬНІМ ДОМІ СВ. ПЕТРА і ПАВЛА при 635 Н. Ривер Ст., в Вілкс Беррі, Па.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

В зборах повинні обов'язково участь взяти Відділові Урядовці, Конвенційні Делегати і представники з родинами наступних Відділів:

Нентікок — 29, 319; Бреслав — 30; Вілкс Беррі — 99, 223, 278, 282; Едвардсвил — 169; Сейр — 236.

У зборах візьмуть участь:

МАРІЯ ДУШНИК, заступниця гол. предс. і СТЕПАН ГАВРИШ, асистент кер. орг. відділу.

До участи в зборах запрошується. Членство і все місцеве Українське Громадянство.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Роман Дяків, голова — Василь Стефурин, секретар

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

— відбудуться —

в суботу, 2-го березня 1974 року

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при 140 Проспект Аве., Ірвінґтон, Н. Дж.
ПОЧАТОК о год. 5:30 вечора

До участи в зборах зобов'язані предсідники, секретарі, касири і делегати Конвенції наступних Відділів:

3, 14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 172, 214, 219, 234, 272, 306, 322, 340, 371, 413, 459, 490.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття і вибір президії зборів;
2. Справоздання з діяльности Округи;
3. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
4. Схвалення пляну праці на 1974 рік;
5. Обговорення весняної організаційної кампанії;
6. Різні справи.

В зборах візьмуть участь:

ЙОСИП ЛИСОГІР, гол. предсідник,
СТЕПАН ГАВРИШ, асистент керівника організаційного Відділу.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Юліян Баранюк, гол. — Д-р Леонард Луценко, секр.
Мирослав Демчук, касир

Український Народний Союз

— проголошує —

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ на академічний рік 1974-75

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних коледжів та університетів, які є членами УНСоюзу щонайменше два роки, на основі їх студійних досягнень (поступу в науці), потребі фінансової допомоги та активности в українському громадському та зокрема студентському, житті.

Подання слід вносити до 31-го березня 1974 року на окремих друках, по які слід звертатися на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 7075. Іговi грозить небезпека.

Голодний лев, який нишком підкрадається вперед, але бачить порушника, який плянує присвоїти його їжу... ...нетерплячий молодий хлопчина, узброєний тільки ножем, який хоче доказати свою відвагу... ...та Тарзан, який находиться в незвичному для нього стані цілковитого відпруження... у всьому цьому криються елементи грізної небезпеки!